

Νομολογία αποφάσεων Ολομέλειας 2012 και II Τμήματος 2012/ α' τριμήνου 2013

Επιμέλεια:

Βασιλική Πέππα, Πάρεδρος Ελ. Συν.

Δήμητρα Μιμηκοπούλου, Σπουδάστρια Ε.Σ.Δι

I. ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Ολ 3026/2012: αναίρεση κατά αποφάσεως επί αγωγής: η τοκογονία της επίδικης οφειλής του Δημοσίου αρχίζει από την επίδοση της αγωγής του αναιρεσειόντος που έγινε εν μέρει δεκτή από το Τμήμα και αναγνωρίστηκε η σχετική οφειλή του Δημοσίου προς αυτόν και όχι από το χρόνο άσκησης της όμοιας αγωγής του ίδιου ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών που απορρίφθηκε, καθόσον οι συνέπειες αυτής ως διαδικαστικής πράξης, μεταξύ των οποίων και η τοκογονία της διεκδικούμενης με την αγωγή αυτή απαίτησης, ήρθαν μετά την απόρριψή της.

Χρονική αφετηρία για τον υπολογισμό των τόκων οποιασδήποτε οφειλής του Δημοσίου είναι το χρονικό σημείο επιδόσεως σ' αυτό της αγωγής η οποία ασκηθείσα ευδοκίμησε και επιδίκασε την σχετική οφειλή σε βάρος του Δημοσίου, μη εφαρμοζομένων σ' αυτή την περίπτωση των διατάξεων των άρθρων 340 και 346 του Αστικού Κώδικα περί υπερημερίας του οφειλέτη και χρόνου έναρξης καταβολής τόκων αντίστοιχα, καθόσον οι διατάξεις αυτές αφορούν οφειλές που γεννώνται από έννομες σχέσεις που διέπονται από το ιδιωτικό δίκαιο και δεν μπορούν, κατά τη ρητή διατύπωση της παραπάνω διάταξης, να τύχουν εφαρμογής επί οφειλών του Δημοσίου οι οποίες διέπονται από το εν λόγω νομικό καθεστώς.

Κατά την έννοια του άρθρου 29 παρ. 3 Ν. 2915/2001, η αναβίωση της προθεσμίας άσκησης ενδίκων βοηθημάτων και μέσων που είχαν απορριφθεί για έλλειψη δικαιοδοσίας ή αρμοδιότητας πριν από την έναρξη ισχύος της διάταξης του άρθρου 12 παρ. 2 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, με την οποία προβλέφθηκε το πρώτον η δυνατότητα παραπομπής των ενώπιον των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων ασκούμενων ενδίκων βοηθημάτων και μέσων, που δεν υπάγονται στη δικαιοδοσία ή αρμοδιότητά τους, στο Συμβούλιο της Επικρατείας, στο Ελεγκτικό Συνέδριο ή στο αρμόδιο τακτικό διοικητικό δικαστήριο κατά περίπτωση, δεν αφορά τις αγωγές αποζημίωσης, καθόσον η άσκηση των ενδίκων αυτών βοηθημάτων δεν υπόκειται στον

περιορισμό των προθεσμιών ενώ πρόθεση του νομοθέτη ήταν, για λόγους ίσης μεταχείρισης και παροχής δυνατότητας ουσιαστικής κρίσης των υποθέσεων, να υπαγάγει στη ρύθμιση αυτή εκείνα τα ένδικα βοηθήματα και μέσα που απορρίφθηκαν λόγω αναρμοδιότητας ή έλλειψης δικαιοδοσίας του δικαστηρίου ενώπιον του οποίου εισήχθησαν και δεν μπορούσαν, λόγω παρόδου των προθεσμιών, στις οποίες υπόκειται η άσκηση των οικείων ενδίκων βοηθημάτων ή μέσων, να επανασκηθούν ενώπιον του αρμοδίου δικαστηρίου. Παρέπεται από αυτά ότι αγωγή αποζημίωσης που είχε ασκηθεί ενώπιον των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και απορρίφθηκε πριν από την έναρξη ισχύος της διάταξης του άρθρου 12 παρ. 2 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας ως απαράδεκτη για έλλειψη δικαιοδοσίας, δεν κωλύεται από δικονομική άποψη, χωρίς περιορισμό προθεσμίας, και ανεξαρτήτως παραγραφής ή μη της σχετικής απαίτησης να επανασκηθεί ενώπιον του αρμοδίου δικαστηρίου, αίρονται όμως οι συνέπειες αυτής της πρώτης αγωγής ως διαδικαστικής πράξης, μεταξύ των οποίων και η τοκογονία της διεκδικούμενης με την αγωγή αυτή απαίτησης κατά του Δημοσίου, χρονικό σημείο έναρξης της οποίας θα αποτελέσει εφόσον ευδοκιμήσει η νέα αγωγή, σύμφωνα με την προπαρατεθείσα ειδική διάταξη του Κώδικα Δικών του Δημοσίου, ο χρόνος επίδοσης αυτής στο Δημόσιο.

Ολ 3024/2012: αναίρεση κατά αποφάσεως επί εφέσεως: Απόφαση ΔΠρ επί αγωγής για επιδίκαση αναδρομικών αποδοχών σε συμμόρφωση προς ακυρωτική απόφαση ΔΕφ επί αναδρομικού διορισμού εκπαιδευτικού. Για τον προσδιορισμό του ύψους των αποδοχών αυτών το Διοικητικό Πρωτοδικείο έκρινε παρεμπιπτόντως ότι η προϋπηρεσία της ήδη αναιρεσείουσας ως ωρομίσθιας καθηγήτριας στη Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε., η οποία λογίζεται συντάξιμη κατ' άρθρο 12 παρ. 1 Β του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων και συνεπώς λαμβάνεται υπόψη για τη μισθολογική κατάσταση και εξέλιξή της, σύμφωνα με τους εκάστοτε ισχύοντες μισθολογικούς νόμους (ν. 754/1978, ν. 1505/1984 και ν. 2470/1997) υπερβαίνει τα οκτώ έτη. Η ως άνω κρίση καθόσον αφορά τον προσδιορισμό και τη διάρκεια της συνταξίμου προϋπηρεσίας της αναιρεσείουσας δε δεσμεύει ούτε θα μπορούσε να δεσμεύει το παρόν Δικαστήριο, αφού στην αποκλειστική δικαιοδοσία του Δικαστηρίου τούτου ανήκουν, κατά την έννοια του άρθρου 98 παρ. 1 περιπτ. στ' του Συντάγματος, οι διαφορές ως προς την αναγνώριση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος στις οποίες περιλαμβάνονται και οι διαφορές που αφορούν στη συντάξιμη προϋπηρεσία. Εξάλλου, το ζήτημα της αναγνώρισης της προϋπηρεσίας της αναιρεσείουσας για την

κατάταξή της σε κατηγορία, βαθμό ή μισθολογικό κλιμάκιο αφορά στην υπηρεσιακή της κατάσταση και ως εκ τούτου εμπίπτει, σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 1 περιπτ. α' του ν. 702/1977, στην καθύλην αρμοδιότητα του Διοικητικού Εφετείου. Επομένως, η κρίση του Διοικητικού Πρωτοδικείου που διατυπώθηκε σε σχέση με το ζήτημα αυτό, ενόψει της επιδίκασης των αιτούμενων απ' αυτήν αναδρομικών αποδοχών, δε δύναται, κατ' άρθρο 197 παρ. 1 του Κ.Δ.Δ., να περιβληθεί με την ισχύ του δεδικασμένου.

Ολ 3023/2012: αναίρεση Δημοσίου κατά αποφάσεως επί εφέσεως που έκανε δεκτό αίτημα συνυπολογισμού πάγιας αποζημίωσης από χρόνο χορήγησης αυτής: Η αληθής έννοια του άρθρου 60 παρ. 1 του ΣΚ είναι ότι ο θεσπιζόμενος με αυτή χρονικός περιορισμός αναφέρεται μόνο στις πράξεις ή αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων της συνταξιοδοτικής διοίκησης (Διευθύνσεις Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους ή Επιτροπή Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Συντάξεων) και δεν καταλαμβάνει και τις αποφάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου όταν αυτό, μετά από παραδοχή των ενώπιόν του ασκηθέντων ενδίκων μέσων, ακυρώνει ή μεταρρυθμίζει την προσβαλλόμενη πράξη ή απόφαση των ανωτέρω συνταξιοδοτικών οργάνων, και κανονίζει για πρώτη φορά, ή ανακαθορίζει ή αναπροσαρμόζει αυξητικά τη σύνταξη αυτού που προσφεύγει ενώπιόν του. Στην περίπτωση αυτή τα οικονομικά αποτελέσματα της κανονιζόμενης, ανακαθοριζόμενης ή αναπροσαρμοζόμενης σύνταξης επιτρεπτά ανατρέχουν αναδρομικά μέχρι τρία έτη από την πρώτη του μήνα έκδοσης της ακυρούμενης ή μεταρρυθμιζόμενης, με την απόφαση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, πράξης της αρμόδιας Διεύθυνσης Κανονισμού Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους ή απόφασης της Επιτροπής Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Συντάξεων, με την οποία η συνταξιοδοτική διοίκηση παρά το νόμο δεν αναγνώρισε την ένδικη συνταξιοδοτική αξίωση. Στην ίδια περίπτωση εάν ο χρόνος θεμελίωσης του σχετικού συνταξιοδοτικού δικαιώματος βρίσκεται μέσα στο χρονικό διάστημα της ως άνω τριετούς αναδρομής, τότε ο χρόνος της αναδρομής των οικονομικών αποτελεσμάτων εκτείνεται μέχρι το χρόνο θεμελίωσης του συνταξιοδοτικού δικαιώματος και όχι πέραν αυτού. Αντίθετη ερμηνευτική εκδοχή, σχετικά με την έννοια της διάταξης του ως άνω άρθρου 60 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα, σύμφωνα με την οποία η τριετής αυτή αναδρομή των οικονομικών αποτελεσμάτων της κανονιζόμενης ή ανακαθοριζόμενης ή αναπροσαρμοζόμενης σύνταξης, όταν ο βλαπτόμενος από τη συνταξιοδοτική διοίκηση δικαιώνεται μετά από προσφυγή του

ενώπιον του αρμοδίου δικαστηρίου, δηλαδή του Ελεγκτικού Συνεδρίου, έχει ως αφετηρία τη δημοσίευση της σχετικής δικαστικής απόφασης, θα ήταν ασύμβατη με τις διατάξεις του άρθρου 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ε.Σ.Δ.Α. που κατοχυρώνουν το σεβασμό της περιουσίας του προσώπου, αφού θα οδηγούσε σε πλήρη αποστέρηση περιουσιακής φύσεως δικαιώματος, επαρκώς θεμελιωμένου και απαιτητού, του συνόλου δηλαδή των προγενέστερων της τριετίας απαιτητών και ληξιπρόθεσμων κατά νόμο συνταξιοδοτικών αξιώσεων, χωρίς να είναι δυνατόν να δικαιολογηθεί από λόγους πραγματικού δημόσιου συμφέροντος, αφού η συνδρομή και μόνο λόγων δημοσιονομικής τάξης και πειθαρχίας και το με τη στενή έννοια ταμειακό συμφέρον του Δημοσίου δεν συνιστούν τέτοιους λόγους. Ακόμη δε και αν ήθελε θεωρηθεί ότι οι ανωτέρω λόγοι συνιστούν λόγους δημοσίου συμφέροντος που επιτρέπουν την επιβολή περιορισμών στο ως άνω περιουσιακής φύσης δικαίωμα, η εν λόγω ρύθμιση στερείται εύλογης βάσης, αφού δεν δημιουργεί δίκαιη σχέση ισορροπίας μεταξύ του επιδιωκόμενου αυτού σκοπού δημοσίου συμφέροντος και της προστασίας του ως άνω περιουσιακού (συνταξιοδοτικού) δικαιώματος, αλλά οδηγεί στην πλήρη στέρηση και αποδυνάμωσή του (Ε.Δ.Δ.Α. Κοκκίνης κατά Ελλάδα της 6.11.2008, Ρεβελιώτης κατά Ελλάδα της 4.12.2008, Ολ. Ε.Σ. 256/2002 και μειοψηφία σε 26/2010).

Ολ 3022/2012: έννοια συντάξιμου μισθού. Ιατροί ΕΣΥ. Η πάγια αποζημίωση για εφημερίες δεν περιλαμβάνεται στο συντάξιμο μισθό, καθόσον τούτο δεν προβλέπεται από ειδική συνταξιοδοτική διάταξη, ενώ η αποζημίωση για τις εφημερίες που παρείχε στο παρελθόν ο εν λόγω ιατρός ως διευθυντής νοσοκομείου του ΕΣΥ δεν αποτελεί συντάξιμο μισθό, κατά την έννοια του άρθρου 9 του Σ.Κ., για τον επιπλέον λόγο ότι η σύνταξη κανονίζεται, με βάση το μισθό, που ελάμβανε ο υπάλληλος κατά τον χρόνο εξόδου του από την υπηρεσία και όχι σε προγενέστερο χρόνο. (πρβλ. αντί πολλών Ολομ. 1723/2010, 256/2002). Δεν αντίκειται δε η ερμηνεία αυτή σε συνταγματική διάταξη, καθόσον το Σύνταγμα δεν προβλέπει, όπως αντιθέτως γίνεται δεκτό από το Δικαστήριο ότι προβλέπει για τους δικαστικούς λειτουργούς (βλ. αντί πολλών Απόφ. Ολ. Ελ. Συν. 2274/1997, 2272-2273/2006), ότι και για τους ιατρούς του ΕΣΥ μετά την έξοδό τους από την υπηρεσία επιβάλλεται η διατήρηση σταθερής αναλογίας μεταξύ της συντάξεώς τους και των αποδοχών των υπηρετούντων συναδέλφων τους. Τέλος, ούτε στις διατάξεις της Οδηγίας 93/104/ΕΚ του Συμβουλίου της 23.11.1993, προς την οποία εναρμονίσθηκε το εσωτερικό μας δίκαιο με την έκδοση του π.δ.

88/1999 (βλ. και νεότερο π.δ. 76/2005, που εκδόθηκε σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 2000/34 ΕΚ του Συμβουλίου της 22.6.2000 και κωδικ. Οδηγία 2003/88/ΕΚ του Συμβουλίου της 4-11-2003) αντίκειται η προεκτεθείσα ερμηνεία των διατάξεων του Συνταξιοδοτικού Κώδικα. Και τούτο διότι με τις οδηγίες αυτές ο κοινοτικός νομοθέτης αποβλέπει μόνο στην εξασφάλιση της καλύτερης προστασίας της ασφαλείας και της υγείας των εργαζομένων, χωρίς παράλληλα με τις ρυθμίσεις αυτές να συνδέεται ο χρόνος εργασίας του μισθωτού με την οφειλόμενη σε αυτόν αμοιβή, πολλώ δε μάλλον με τη συνταξιοδοτική μεταχείριση της εργασίας αυτής (σχετική νομολογία του ΔΕΚ: απόφαση της 1-12-2005, C -14/04 (υπόθεση Delias), σκέψη 38, απόφαση της 9-9-2003 C-151/02 (υπόθεση Jaeger), απόφαση της 11.1.2007, C-437/2005 (υπόθεση Vorel), σκέψη 32).

Ολ 3021/2012: αναίρεση Δημοσίου κατά αποφάσεως επί αγωγής για μη συνυπολογισμός πάγιας αποζημίωσης. Αυτοτέλεια αγωγής μετά ΚΔΔ. Η ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου ασκούμενη (από 4.7.2006 και εντεύθεν) αγωγή για την ικανοποίηση αξίωσης που θεμελιώνεται στο παράνομο πράξης ή παράλειψης της συνταξιοδοτικής διοίκησης δεν είναι απαράδεκτη αν δεν έχει ασκηθεί προηγουμένως κατ' αυτής η προβλεπόμενη από τις διατάξεις του άρθρου 66 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα (π.δ. 166/2000) έφεση για την ακύρωση ή μεταρρύθμιση της παράνομης αυτής πράξης ή παράλειψης των οργάνων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους. Η δε παρ. 5 του άρθρου 66 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα, με την οποία ορίζεται ότι «απαγορεύεται η εξέταση της νομιμότητας των παραπάνω πράξεων ή αποφάσεων με άλλη διαδικασία εκτός από αυτή που αναφέρεται σ' αυτό το άρθρο», ρυθμίζοντας μόνο τη διαδικασία της ευθείας προσβολής των πράξεων, αποφάσεων ή παραλείψεων των συνταξιοδοτικών οργάνων σχετικά με τον κανονισμό, ανακαθορισμό ή αναπροσαρμογή συντάξεων με ένσταση ενώπιον της Επιτροπής Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Συντάξεων ή έφεση ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου, και όχι την κατά το άρθρο 105 του ΕισΝΑΚ αγωγή αποζημίωσης προς αποκατάσταση της ζημίας που επήλθε στον συνταξιούχο εξαιτίας τέτοιων παράνομων πράξεων, αποφάσεων ή παραλείψεων, δεν αποτελεί ειδική διάταξη κατά την έννοια του άρθρου 78 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, η οποία θα καθιστούσε απαράδεκτη τέτοιου είδους αγωγή. Τέλος, το απαράδεκτο της αγωγής για την ικανοποίηση συνταξιοδοτικού περιεχομένου αξιώσεων δεν μπορεί να βρει έρεισμα ούτε στο άρθρο 71 παρ. 5 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, καθόσον η προβλεπόμενη στο άρθρο 66 παρ. 1 και 6

του Συνταξιοδοτικού Κώδικα δυνατότητα άσκησης ένστασης κατά των συνταξιοδοτικών πράξεων ενώπιον της Επιτροπής Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Συντάξεων αποτελεί μεν ειδική διαδικασία ελέγχου της νομιμότητας των πράξεων αυτών, όχι όμως ενδικοφανή διαδικασία, αφού η ένσταση αυτή, εκτός από το χρονικό διάστημα από 5.12.2002 έως 4.11.2005, κατά το οποίο ίσχυε η διάταξη του άρθρου 2 παρ. 11 α΄ του ν. 3075/2002, δεν έχει υποχρεωτικό χαρακτήρα, με συνέπεια η μη άσκηση της ένστασης αυτής να μην στερεί την επίμαχη κατά περίπτωση συνταξιοδοτική πράξη από την εκτελεστότητα της. Κατ' ακολουθία των ανωτέρω, υπό την ισχύ των νέων δικονομικών διατάξεων του άρθρου 12 παρ. 2 του ν. 3472/2006 η ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου ασκούμενη αγωγή αποζημίωσης κατά το άρθρο 105 ΕισΝΑΚ για την αποκατάσταση της ζημίας, που επέρχεται στους συνταξιούχους εξαιτίας παράνομων πράξεων ή παραλείψεων των οργάνων της συνταξιοδοτικής διοίκησης, δεν είναι απαράδεκτη αν δεν έχει αναγνωρισθεί (διαπιστωθεί) προηγουμένως ο παράνομος χαρακτήρας της πράξης ή παράλειψης αυτής κατ' εφαρμογή της οριζόμενης στο άρθρο 66 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα διαδικασίας. Στο πλαίσιο δε της δίκης που ανοίγεται με την άσκηση της ανωτέρω αγωγής, το Ελεγκτικό Συνέδριο, δεσμευόμενο μόνο από το τυχόν υφιστάμενο δεδικασμένο, ελέγχει παρεμπιπτόντως τη νομιμότητα της συνταξιοδοτικής αυτής πράξης ή παράλειψης, επί της οποίας θεμελιώνεται η αξίωση, που επιδιώκεται να ικανοποιηθεί με την άσκηση της εν λόγω αγωγής, για τον (ευθύ) έλεγχο της οποίας (πράξης ή παράλειψης), άλλωστε, είναι κατά το άρθρο 98 παρ. 1 περ. στ΄ του Συντάγματος το αποκλειστικώς αρμόδιο δικαστήριο (βλ. σχετ. απόφαση 5/2006 του Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 88 παρ. 2 του Συντάγματος, πρβλ. και απόφαση 2405/2005 της Ολ. Ελ. Συν.)

Ολ 1857/2012: αναίρεση κατά αποφάσεως επί αγωγής, η οποία ασκήθηκε πριν τις 4.7.2006.

Διάδικοι στη δίκη ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου είναι το Δημόσιο και το φυσικό ή νομικό πρόσωπο υπέρ ή κατά των οποίων εκδόθηκε ή έχει συνέπειες η πράξη ή απόφαση. Ως κύριοι διάδικοι στην ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου δίκη νομιμοποιούνται τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα υπέρ ή εις βάρος των οποίων έχει εκδοθεί με ρητή κατ' αρχήν αναφορά και έχει άμεσες έννομες συνέπειες η πράξη ή απόφαση που προσβάλλεται ενώπιον του Δικαστηρίου αυτού. Ειδικότερα, όταν προσβάλλεται με έφεση ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου απόφαση της Επιτροπής

Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, που εκδόθηκε κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 5 του ν. 3163/1955, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του ν.δ. 183/1973, αντικείμενο δε της δίκης που ανοίγεται είναι ο κανονισμός, ο ανακαθορισμός ή η αναπροσαρμογή σύνταξης που βαρύνει το Ι.Κ.Α., διάδικοι είναι το Ι.Κ.Α. και το φυσικό πρόσωπο που ωφελείται ή βλάπτεται αμέσως από την προσβαλλόμενη απόφαση.

Τα συνταξιοδοτικά αιτήματα υποβάλλονται κατ' αρχήν προς κρίση ενώπιον της αρμόδιας Διεύθυνσης Συντάξεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (Γ.Λ.Κ.), οι συνταξιοδοτικές πράξεις της οποίας προσβάλλονται : α) μέχρι την 4^η.12.2002 με ένσταση ενώπιον της Επιτροπής Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Συντάξεων (Ε.Ε.Π.Κ.Σ.), είτε με έφεση ενώπιον του αρμόδιου Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, β) από 5.12.2002 έως 3.11.2005 μόνο με ένσταση ενώπιον της Ε.Ε.Π.Κ.Σ., καθόσον με την παράγραφο 12 του άρθρου 3 του ν. 3408/2005 επαναφέρθηκε σε ισχύ το προηγούμενο νομοθετικό καθεστώς, κατά των αποφάσεων της οποίας μπορεί να ασκηθεί έφεση ενώπιον του αρμόδιου Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Η διαδικασία αυτή ήταν αποκλειστική - τουλάχιστον μέχρι 4.7.2006, ημερομηνία ισχύος του άρθρου 12 του ν. 3472/2006, με το οποίο προβλέπεται η αναλογική εφαρμογή των διατάξεων του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 1717/1999) συμπληρωματικά προς τις διατάξεις του π.δ/τος 1225/1981, που διέπει τις δίκες ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου - και απαγορευόταν η εξέταση της νομιμότητας των συνταξιοδοτικών πράξεων με άλλη διαδικασία, εκτός από αυτή που διαγράφεται στις ως άνω διατάξεις, όπως ρητά ορίζει η παράγραφος 5 του εν λόγω άρθρου 66 του Σ.Κ.. Η διάγνωση, δηλαδή, του παρανόμου ή μη συνταξιοδοτικής πράξης μπορούσε να γίνει από την Ε.Ε.Π.Κ.Σ. ή το Ελεγκτικό Συνέδριο, κατά την ανωτέρω χρονική διάκριση, ενώ η νομιμότητα ή μη της απόφασης της Ε.Ε.Π.Κ.Σ., ελεγχόταν μόνο από το Ελεγκτικό Συνέδριο, αποκλειστικά μέσω της διαδικασίας της έφεσης, όπου το ζήτημα αυτό αποτελούσε το αποκλειστικό αντικείμενο της σχετικής δίκης. Άλλωστε, κατά καμία άλλη διαδικασία πλην της προβλεπόμενης για το Ελεγκτικό Συνέδριο δεν επιτρεπόταν να ερευνάται παρεμπιπτόντως το κύρος των συνταξιοδοτικών πράξεων. Η απαγόρευση αυτή ήταν γενική και καταλάμβανε και το Ελεγκτικό Συνέδριο, όταν δικάζε ασκηθείσα ενώπιόν του αγωγή αποζημίωσης κατά το άρθρο 105 Εισ. Ν.Α.Κ., ενώ εξαίρεση στον κανόνα αυτό δεν αποτελούσε ούτε η διαδικασία της έφεσης κατά συνταξιοδοτικής πράξης ή απόφασης ενώπιον του οικείου Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, αφού στην περίπτωση αυτή ο δικαστικός έλεγχος του κύρους της

προσβαλλόμενης πράξης ή απόφασης ήταν ευθύς και όχι παρεμπίπτων. Με την παραδοχή αυτή δεν εγείρετο, περαιτέρω, στο πλαίσιο εκδικάσεως της αποζημιωτικής αγωγής ζήτημα αντιθέσεως προς τη συνταγματική επιταγή του άρθρου 20 παρ. 1, εφόσον με την προεκτεθείσα, και την κατά την αποκλειστική διαδικασία της έφεσης οριζόμενη, υπαγωγή της σχετικής συνταξιοδοτικής πράξης στον προσήκοντα δικαστικό έλεγχο, δεν αναιρείτο ούτε περιοριζότο η παροχή δικαστικής προστασίας στον ζημιωθέντα, τα δικαιώματα του οποίου προς αποζημίωση δεν παραβλάπτονταν. Συνεπώς, η άσκηση αγωγής ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου με αντικείμενο την καταβολή αποζημίωσης κατά το άρθρο 105 Εισ. Ν.Α.Κ. λόγω μη νομιμότητας της οικείας συνταξιοδοτικής πράξης ή απόφασης της Υπηρεσίας Συντάξεων του Γ.Λ.Κ., κατά παράκαμψη της διαγραφόμενης στο άρθρο 66 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα διαδικασίας, δηλαδή χωρίς προηγουμένως να έχει αναγνωρισθεί η επικαλούμενη παρανομία της πράξης του Γ.Λ.Κ. ή της απόφασης της Ε.Ε.Π.Κ.Σ. μέσω της διαδικασίας της έφεσης (ήτοι, από την Ε.Ε.Π.Κ.Σ. ή το Ελεγκτικό Συνέδριο, αντίστοιχα), δεν ήταν επιτρεπτή, με συνέπεια αυτή (αγωγή) να αποβαίνει απορριπτέα ως απαράδεκτη (βλ. σχετ. 2405/2005, 377/2006 (όπου και μειοψηφία), 1456/2006, 180/2011 αποφ. Ολομ. Ε.Σ.). Τούτο ισχύει για τις αποζημιωτικές αγωγές, κατά τα ανωτέρω, που ασκήθηκαν μέχρι 4.7.2006, καθώς από την ημερομηνία αυτή ορίστηκε νομοθετικά η αναλογική εφαρμογή στις δίκες ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, ο οποίος καθιερώνει στο άρθρο 78 αυτού την αυτοτέλεια της αγωγής έναντι άλλων ενδίκων βοηθημάτων και την παρεμπίπτουσα εξέταση, κατά την εκδίκαση της αγωγής, των ζημιολογικών διοικητικών πράξεων, από τις οποίες απέρρευσε αποζημιωτική αξίωση (Ολ. Ελ. Συν. 3094/2009, 180/2011).

1809/2012 Ολ: αίτηση αναίρεσεως που ασκήθηκε μετά την 7 Ιουνίου 2008 και υπογράφεται από την αιτούσα η οποία δεν παραστάθηκε δια πληρεξουσίου δικηγόρου κατά τη συζήτησή της, δεν έχει ασκηθεί νομίμως και για το λόγο αυτό είναι απορριπτέα ως απαράδεκτη (βλ. 3155/2009 απ. Ολ. Ελ. Συν.).

Ολ 1791/2012: παραίτηση από δικόγραφο αίτησης αναίρεσης με δήλωση, δεν αντιλέγει το αντίδικο, κατάργηση δίκης: Κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 77 παρ. 5 π.δ. 1225/1981 σε συνδυασμό με το άρθρο 117 του π.δ. 1225/1981, σύμφωνα με το οποίο οι ως άνω διατάξεις εφαρμόζονται αναλόγως και κατά την εκδίκαση του ενδίκου μέσου της αίτησης αναίρεσης, δήλωση παραίτησης από το

δικόγραφο αίτησης αναίρεσης που καταχωρίζεται στα πρακτικά επιφέρει αυτοδικαίως την κατάργηση της δίκης, εφόσον δεν αντιλέγει ο αντίδικος.

Ολ 1785/2012: αναίρεση κατά απορριπτικής απόφασης επί εφέσεως λόγω ορθού προσδιορισμού συντάξιμου μισθού βάσει Μισθολογικού Κλιμακίου στο πλαίσιο παρεμπόδισης ελέγχου. Η σύνταξη των αποχωρούντων υπαλλήλων του Δημοσίου, των ν.π.δ.δ. και των ο.τ.α., στους οποίους συγκαταλέγεται και η νυν αναιρεσείουσα, υπολογίζεται σε ποσοστό 80% του συντάξιμου μισθού, που συγκροτείται από το βασικό μισθό ενεργείας του μισθολογικού κλιμακίου ή του βαθμού που έφερε ο υπάλληλος ή λειτουργός και από την προσαύξηση του επιδόματος χρόνου υπηρεσίας, όπως τα μεγέθη αυτά καθορίζονται από τις οικείες μισθολογικές διατάξεις. Τυχόν εσφαλμένος προσδιορισμός του μισθολογικού κλιμακίου και του επιδόματος χρόνου υπηρεσίας του υπαλλήλου, με συνέπεια αυτά να ανέρχονται σε ποσοστό μικρότερο ή μεγαλύτερο από εκείνο που ορίζουν οι οικείες διατάξεις, ελέγχεται παρεμπιπτόντως από τα αρμόδια συνταξιοδοτικά όργανα του Γ.Λ.Κ. ή, σε περίπτωση άσκησης έφεσης, από το Ελεγκτικό Συνέδριο κατά τον κανονισμό της σύνταξής του, ο οποίος σε κάθε περίπτωση διενεργείται με βάση το νόμιμο μισθολογικό κλιμάκιο και ποσοστό χρονοεπίδοματος, εκτός αν υφίσταται για το ζήτημα αυτό απόφαση του αρμόδιου διοικητικού δικαστηρίου με δύναμη δεδικασμένου ως προς τη μισθολογική κατάσταση του υπαλλήλου κατά το χρόνο αποχώρησής του από την υπηρεσία, η οποία δεσμεύει το Γ.Λ.Κ. και το Ελεγκτικό Συνέδριο (βλ. και Ολ. Ελ. Συν. 409/1996, Π Τμ. Ελ. Συν. 765/2002, 1989/2004). Η υποχρέωση δε αυτή των συνταξιοδοτικών οργάνων να ασκούν παρεμπόδιον έλεγχο νομιμότητας στα στοιχεία που απαρτίζουν το συντάξιμο μισθό και να καθορίζουν τη σύνταξη του υπαλλήλου βάσει του νόμιμου μισθολογικού κλιμακίου και χρονοεπίδοματος, δεν αντίκειται στην αρχή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του διοικουμένου, καθόσον, ο κανονισμός της σύνταξης αποτελεί αυτοτελή διαδικασία διακεκριμένη απολύτως από την υπηρεσιακή και μισθολογική εξέλιξη του υπαλλήλου. Ούτε αντιβαίνει και στην ομοίου περιεχομένου αρχή του κοινοτικού δικαίου, αφού, τόσο το σύστημα προσδιορισμού του συντάξιμου μισθού, όσο και ο καθορισμός του εύρους των αρμοδιοτήτων των συνταξιοδοτικών οργάνων κάθε κράτους μέλους δεν εμπίπτει στο ρυθμιστικό πεδίο του κοινοτικού δικαίου. Ούτε, τέλος, παραβιάζει το ανωτέρω άρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ε.Σ.Δ.Α., δεδομένου ότι δεν υφίσταται ήδη γεγεννημένη

βάσει διάταξης του εθνικού δικαίου απαίτηση του υπαλλήλου, η οποία αποτελεί μέρος της περιουσίας του

ΟΛ 1401/2012 : αναίρεση επί απορριπτικής απόφασης επί εφέσεως περί μη συνυπολογισμού χρόνου αυτοδίκαιης αργίας ως συντάξιμου μετά από αμετάκληση καταδίκη. Η διοικητική κατάσταση της αργίας, στην οποία τίθεται υποχρεωτικά ή δυνητικά ο δημόσιος υπάλληλος λόγω στέρησης της προσωπικής του ελευθερίας ύστερα από ένταλμα προσωρινής κράτησης ή δικαστική απόφαση ή άσκησης κατ' αυτού ποινικής δίωξης για αδίκημα το οποίο μπορεί να επισύρει την έκπτωση από την υπηρεσία και κατά την οποία απέχει από την άσκηση των υπηρεσιακών του καθηκόντων αμειβόμενος με το ήμισυ των αποδοχών του, δεν θεωρείται χρόνος συντάξιμης υπηρεσίας, εκτός εάν ακολουθήσει αθώωση ή απαλλαγή, οπότε μόνο σ' αυτή την περίπτωση θεωρείται ως χρόνος πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας. Οι ρυθμίσεις αυτές του άρθρου 11 παρ. 7 του Σ.Κ. δεν αντίκεινται στα άρθρα 2 παρ. 1 και 5 παρ. 1 του Συντάγματος που καθιερώνουν τις αρχές του σεβασμού της αξίας του ανθρώπου και της ελεύθερης ανάπτυξης της προσωπικότητας, αντίστοιχα, ούτε στο άρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (Ε.Σ.Δ.Α.) που κατοχυρώνει τον σεβασμό της περιουσίας κάθε προσώπου, καθόσον κατά τον χρόνο της αργίας δεν παρέχεται από τον υπάλληλο πραγματική υπηρεσία αφού απέχει από την άσκηση των καθηκόντων του και δεν κτάται κάποιο δικαίωμα, τίθεται δε σ' αυτήν την διοικητική κατάσταση όχι για την τιμωρία του αλλά για την εξασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της υπηρεσίας και την διευκόλυνση της διελεύκανσης της υπόθεσης στην οποία εμπλέκεται, ενώ μολοντί αυτό το χρονικό διάστημα δεν παρέχεται απ' αυτόν εργασία εξασφαλίζεται η διαβίωση του ιδίου και της οικογένειάς του με την καταβολή σ' αυτόν του ημίσεως των αποδοχών του, αίρονται δε όλες οι συνέπειες της αργίας και αναγνωρίζεται ως συντάξιμος ο χρόνος αυτής με τη λήξη της όλης ποινικής διαδικασίας και την αθώωση ή απαλλαγή, κατά περίπτωση, του υπαλλήλου. Δεν τίθεται επίσης, με τις προαναφερόμενες διατάξεις, θέμα παραβίασης των άρθρων του Συντάγματος 21 παρ. 1 που καθιερώνει την αρχή της προστασίας της οικογένειας και 22 παρ. 5 που επιτάσσει να μεριμνά το Κράτος για την κοινωνική ασφάλιση των εργαζομένων. Τούτο δε διότι με το διοικητικό μέτρο της αργίας και την μη αναγνώριση, με την συνδρομή των προαναφερθεισών προϋποθέσεων, ως μη συνταξίμου του χρόνου που ο υπάλληλος τελεί σ' αυτήν, ουδόλως θίγεται η οικογένεια, τουναντίον μάλιστα η πολιτεία δια του άρθρου 64 παρ. 1 του

Συνταξιοδοτικού Κώδικα εκφράζει την μέριμνά της για την οικογένεια του υπαλλήλου που καταδικάστηκε και απώλεσε το συνταξιοδοτικό του δικαίωμα αναγνωρίζοντας σ' αυτήν το σχετικό συνταξιοδοτικό δικαίωμα, ούτε πλήττεται καθ' οιονδήποτε τρόπο η κοινωνική ασφάλιση των εργαζομένων και η υποχρέωση του Κράτους να μεριμνά γι' αυτήν, αφού η αναγνώριση και θεμελίωση ασφαλιστικών – συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων εκ μέρους των εργαζομένων είναι άρρηκτα συνυφασμένη και συνδεδεμένη με την παροχή εκ μέρους τους εργασίας ενώ τέτοια δικαιώματα δεν μπορούν να θεμελιώνονται από διοικητικές καταστάσεις, όπως η αργία, κατά την οποία δεν παρέχεται εργασία και η οποία λήγει με την απόλυση του υπαλλήλου λόγω αμετάκλητης καταδίκης του για ποινικό αδίκημα. Τέλος το θεσπιζόμενο με τις προαναφερθείσες διατάξεις διοικητικό μέτρο της αργίας και η συνακόλουθη, κατά τα ανωτέρω, μη αναγνώριση ως συντάξιμου του χρόνου αυτής, δεν παραβιάζουν την καθιερούμενη με το άρθρο 25 παρ. 1 του Συντάγματος αρχή της αναλογικότητας, καθόσον η λήψη αυτού του μέτρου, μη δυναμένου να υποκατασταθεί από κάποιο άλλο, καθίσταται επιβεβλημένη για την εξασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της υπηρεσίας, κρίνεται δε, εκτιμωμένων των σχετικών περιστάσεων, ως το λιγότερο επαχθές για τον υπάλληλο και συνάμα ως το πλέον κατάλληλο για την επίτευξη του επιδιωκόμενου ως άνω σκοπού, η μη αναγνώριση δε ως συντάξιμου του χρόνου αυτού είναι η αυτόθροη και λογική συνέπεια της μη παροχής εκ μέρους του υπαλλήλου εργασίας γι' αυτό το χρονικό διάστημα εφόσον ακολούθησε απόλυσή του λόγω αμετάκλητης ποινικής καταδίκης.

Ολ 1388/12: Πρόεδρος Κοινότητας. Οριστικά συνταξιοδοτικά δεδομένα για το έτος που αφορά η αρχική αίτηση και βεβαιωτικός χαρακτήρας μεταγενεστέρως εκδοθεισών πράξεων. Δέχεται εν μέρει. Μειοψηφία. Οι πράξεις αναπροσαρμογής σύνταξης ή χορηγίας, οι οποίες εκδίδονται ενόψει νομοθετικής μεταβολής των μισθολογικών δεδομένων, με βάση τα οποία κανονίστηκε αρχικά η σύνταξη, αφορούν στην αναγνώριση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος, αφού με τις πράξεις αυτές επαναπροσδιορίζονται τα συνταξιοδοτικά δεδομένα της αρχικής συνταξιοδοτικής πράξης, καθόσον αφορά τη βάση υπολογισμού της σύνταξης και κατ' αποτέλεσμα του ποσού αυτής και του χρόνου πληρωμής της. Κατά συνέπεια, κατά των πράξεων αυτών (αναπροσαρμογής) της συνταξιοδοτικής διοίκησης χωρεί είτε ένσταση ενώπιον της Επιτροπής Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Συντάξεων (Ε.Ε.Π.Κ.Σ.) του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (Γ.Λ.Κ.) είτε έφεση ενώπιον του αρμοδίου Τμήματος του

Ελεγκτικού Συνεδρίου από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον για την προσβολή τους, εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός έτους από την κοινοποίησή τους στον ενδιαφερόμενο, προκειμένου δε περί σιωπηρών απορριπτικών τέτοιων εντός έτους από την άπρακτη πάροδο τριμήνου χρονικού διαστήματος από την υποβολή σχετικής αίτησης του ενδιαφερομένου, οπότε και τεκμαίρεται η άρνηση της Διοίκησης για την αιτούμενη αναπροσαρμογή. Σε περίπτωση που η ως άνω ετήσια προθεσμία για την άσκηση ένστασης ή έφεσης παρέλθει άπρακτη, η πράξη (ρητή ή σιωπηρή) της συνταξιοδοτικής διοίκησης καθίσταται πλέον οριστική και απρόσβλητη και η συνταξιοδοτική υπόθεση μπορεί να επαναφερθεί για εξέταση σε πρώτο βαθμό με αίτηση του ενδιαφερομένου μόνον υπό την προϋπόθεση της αλλαγής νομολογίας της παρ.8 του άρθρου 66 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα, ήτοι κατ' επίκληση μεταγενέστερης της έκδοσης της σχετικής πράξης αντίθετης αμετάκλητης απόφασης του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Συνακόλουθα, τυχόν έκδοση μεταγενέστερης (ρητής ή σιωπηρής) απορριπτικής πράξης της συνταξιοδοτικής Διοίκησης, επ' ευκαιρία υποβολής νέας αίτησης του ενδιαφερομένου με το ίδιο αίτημα αναπροσαρμογής της σύνταξης ή της χορηγίας αυτού, αποτελεί βεβαιωτική της προηγούμενης οριστικής απόρριψης πράξη της Διοίκησης, στερούμενη εκτελεστότητας, κατά της οποίας ως εκ τούτου δεν χωρεί παραδεκτός έφεση ενώπιον του αρμοδίου Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Όσον αφορά το έτος για το οποίο υποβλήθηκε η αρχική αίτηση, η αρμόδια Διεύθυνση δεν απάντησε εντός τριμήνου χρονικού διαστήματος, ακολούθως δε παρήλθε άπρακτο χρονικό διάστημα πλέον του έτους, εντός του οποίου ο ανωτέρω μπορούσε να ασκήσει ένσταση ενώπιον της Ε.Ε.Π.Κ.Σ. ή έφεση ενώπιον του αρμοδίου Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η ως άνω σιωπηρή απορριπτική του αιτήματός του πράξη της 42¹⁵ Διεύθυνσης του Γ.Λ.Κ. κατέστη πλέον οριστική και απρόσβλητη και νέα αίτηση του ανωτέρω για αναπροσαρμογή της χορηγίας αυτού για το έτος αυτό δεν μπορούσε να επανεξεταστεί παρά μόνον κατ' επίκληση αλλαγής νομολογίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, κατ' άρθρο 66 παρ.8 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα. Δέχεται αίτηση κατά το μέρος αυτό.

Ολ 1384/2012: Αντισυνταγματικότητα επιτοκίου 6%. Ερμηνεία αιτήματος νομιμότητας καταβολής βάσει νομολογίας που ίσχυε κατά την άσκηση αγωγής. Απορρίπτει. Μειοψηφία.

Διάταξη: Κώδικας των νόμων περί δικών του Δημοσίου (Διάταγμα της 26.6/16.7.1944, Α 139), άρθρο 21. Με τη διάταξη αυτή προβλέπεται οικονομικό προνόμιο του Δημοσίου να καταβάλει, κατ' εξαίρεση των γενικών περί τοκοδοσίας διατάξεων, για κάθε οφειλή του τόκο, νόμιμο ή υπερημερίας, σε ποσοστό 6% ετησίως από την επίδοση της αγωγής. Η διάταξη όμως αυτή, που διατηρήθηκε σε ισχύ με το άρθρο 109 Εισ.Ν.Α.Κ., κατά το μέρος που καθορίζει το νόμιμο επιτόκιο και το επιτόκιο υπερημερίας σε 6% ετησίως είναι ανίσχυρη και μη εφαρμοστέα, καθόσον αντίκειται στις διατάξεις των άρθρων 4 παρ. 1, 20 παρ. 1 και 25 παρ. 1 του Συντάγματος, 6 παρ. 1 της Ε.Σ.Δ.Α. και 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ε.Σ.Δ.Α.. Τούτο δε, διότι με τον καθορισμό με αυτήν χαμηλού ύψους οφειλόμενου από το Δημόσιο επιτοκίου (νομίμου και υπερημερίας), και μάλιστα υποπολλαπλάσιου εκείνου που ισχύει γενικώς και οφείλεται από τους ιδιώτες, θεσπίζεται αδικαιολόγητα άνιση και προνομιακή μεταχείριση του τελευταίου (Δημοσίου), έναντι των ιδιωτών αντιδίκων του, χωρίς να συντρέχει λόγος δημοσίου συμφέροντος που να καθιστά ανεκτή τη διαφοροποίηση αυτή. Περαιτέρω με το νομοθετικό αυτό περιορισμό του ποσοστού του οφειλόμενου από το Δημόσιο τόκου επιτυγχάνεται ουσιαστικά μείωση της οφειλόμενης στον ιδιώτη αντίδικό του αποζημίωσης, αφού αυτή όχι μόνο δεν είναι πλήρης, αλλά ούτε εύλογη, με συνέπεια να υφίσταται προσβολή του προστατευόμενου από το άρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ε.Σ.Δ.Α. δικαιώματος στην περιουσία, στην οποία περιλαμβάνονται και τα ενοχικά δικαιώματα. Εξάλλου, η εφαρμογή μιας τέτοιας διάταξης, έρχεται σε αντίθεση αφενός μεν με την αρχή της ισότητας των διαδίκων, που συνιστά ειδικότερη εκδήλωση τόσο της συνταγματικής αρχής της ισότητας, όσο και του δικαιώματος παροχής έννομης προστασίας, που κατοχυρώνεται με το άρθρο 20 παρ. 1 του Συντάγματος και επιβάλλει την ίση μεταχείριση των διαδίκων ως προς τους όρους και τις συνέπειες της άσκησης του δικαιώματός τους αυτού, αφετέρου δε με το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη που προστατεύεται από το άρθρο 6 παρ. 1 της Ε.Σ.Δ.Α., ειδικότερη εκδήλωση του οποίου αποτελεί η ισότητα των όπλων των διαδίκων, αλλά και με την αρχή της αναλογικότητας, που θεσπίζεται στο άρθρο 25 παρ. 1 του Συντάγματος και επιβάλλει να τελούν οι τυχόν νομοθετικοί περιορισμοί των δικαιωμάτων του ατόμου σε εύλογη σχέση με τον σκοπό που επιδιώκεται με τις οικείες διατάξεις. Άλλωστε, το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη προϋποθέτει τη δραστηκότητα και αποτελεσματικότητα των δικαστικών αποφάσεων, η οποία δεν μπορεί παρά να συνδέεται και με τον τόκο επιδικίας ή υπερημερίας, καθόσον το χαμηλό επιτόκιο, νόμιμου και υπερημερίας τόκου, που

ισχύει για το Δημόσιο, μειώνει τη δραστηριότητα των δικαστικών αποφάσεων που εκδίδονται εις βάρος τους, αφού επιτρέπει σε αυτό (Δημόσιο) να αγνοεί για μεγάλο χρονικό διάστημα την εκτέλεση των δικαστικών αυτών αποφάσεων, χωρίς σοβαρή οικονομική επιβάρυνση. Συνεπώς, μη εφαρμοζόμενων ως ανίσχυρων κατά τα ανωτέρω των διατάξεων του άρθρου 21 του Δ/τος της 26.6./10.7.1944, το Δημόσιο οφείλει επί των χρηματικών απαιτήσεων κατ' αυτού τόκους, από την επίδοση της σχετικής αγωγής, με βάση το εκάστοτε ισχύον επιτόκιο υπερημερίας, όπως αυτό ορίζεται, σύμφωνα με το άρθρο 293 Α.Κ. και το άρθρο 15 παρ. 5 του ν. 876/1979, με πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου (Π.Υ.Σ.) (βλ. Ε.Σ. Ολ. 513/2009, 1583, 2361/2011 και Ειδ. Δικ. 1/2005, 5/2006, ΣτΕ 802/2007, 3651/2002, Ε.Δ.Δ.Α. απόφαση της 22.5.2007 – υπόθεση Μειδάνης κατά Ελλάδος).

Ωστόσο, στην προκειμένη περίπτωση, όμως, καθ' ερμηνεία του αιτήματος της αγωγής «... να υποχρεωθεί το Ελληνικό Δημόσιο να ... καταβάλει, νομιμοτόκως, το ποσό των 732.933 δραχμών», επιχειρούμενη υπό το φως της κατά την άσκηση της αγωγής (10.5.1995) κρατούσας νομολογίας για υπολογισμό επί χρηματικών οφειλών του Ελληνικού Δημοσίου επιτοκίου 6% κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 21 του άνω Κώδικα περί Δικών του Δημοσίου - αφού το ανίσχυρο του επίμαχου μέρους της διάταξης αυτής και η συνακόλουθη εφαρμογή του εκάστοτε ισχύοντος για τους ιδιώτες επιτοκίου, απαγγέλθηκε για πρώτη φορά μεταγενέστερα με την 513/2009 απόφαση της Ολομελείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου - αυτή (ενάγουσα και ήδη αναιρεσείουσα) ζήτησε την επιδίκαση του ανωτέρω ποσού αποζημίωσης με επιτόκιο 6% ετησίως. Συνεπώς, το Τμήμα, δεχόμενο με την προσβαλλόμενη απόφαση το παρεπόμενο αίτημα της αγωγής περί «νομιμοτόκης» καταβολής των οφειλόμενων από το εναγόμενο Ελληνικό Δημόσιο ποσών διαφορών συντάξεων, ορθά, έστω και με διαφορετική αιτιολογία, όρισε ότι το εναγόμενο οφείλει να καταβάλει στην αναιρεσείουσα τις διαφορές αυτές «νομιμοτόκως από την επίδοση της αγωγής ...», δηλαδή με τους τόκους που προβλέπει η περί τοκογονίας πάσης οφειλής του Δημοσίου ειδική διάταξη του άρθρου 21 του άνω β.δ/τος και επομένως 6% ετησίως (Ολ. Ε.Σ. 2364/2011).

Ολ 440/2012: απόρριψη αιτήματος μεταφοράς συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων σε Ε.Ε. λόγω μη θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος και κατ' εφαρμογή άρθρου 42 παρ.1 περ. α ΚΠΣΣ. Αντισυνταγματικότητα άρθρου 42 παρ.1 περ. α ΚΠΣΣ . Δέχεται, δικάζει, ακυρώνει, αναπέμπει. Διατάξεις: άρθρο 11 παρ. 2 του Παραρτήματος VIII

(Συνταξιοδοτικό Καθεστώς) του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (ΚΥΚ), που εγκρίθηκε με τον Κανονισμό (ΕΟΚ, ΕΥΡΑΤΟΜ, ΕΚΑΧ) αριθμ. 259/68 του Συμβουλίου της 29^{ης} Φεβρουαρίου 1969, άρθρο 1 των Γενικών Εκτελεστικών του ως άνω άρθρου Διατάξεων, που τέθηκαν σε ισχύ την 1^η Ιουλίου 1969, ν. 2592/1998, Κεφάλαιο Β', άρθρα 10, 11, 12, 13: από τις παραπάνω διατάξεις συνάγεται, μεταξύ άλλων, ότι πρόσωπο που έχει διορισθεί ως υπάλληλος των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων πριν από την έναρξη ισχύος του ν.2592/1998 μπορεί να ζητήσει τη μεταφορά στο Κοινοτικό Συνταξιοδοτικό Σύστημα, των συνταξιοδοτικών – ασφαλιστικών δικαιωμάτων που απέκτησε σε ελληνικούς συνταξιοδοτικούς-ασφαλιστικούς φορείς, μεταξύ των οποίων και το Ελληνικό Δημόσιο, πριν από το διορισμό του στις υπηρεσίες των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, ώστε ο χρόνος ασφάλισής του στο ελληνικό συνταξιοδοτικό σύστημα να μετατραπεί σε χρόνο ασφάλισης στο Κοινοτικό Συνταξιοδοτικό Σύστημα, από το οποίο θα συνταξιοδοτηθεί, κατά τα ειδικότερον οριζόμενα στις διατάξεις αυτές. Από τις ίδιες διατάξεις προκύπτει, περαιτέρω, ότι για τη μεταφορά τέτοιων δικαιωμάτων στο σύστημα συνταξιοδότησης των υπαλλήλων της Κοινότητας δεν απαιτείται η θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος ή η συμπλήρωση οιασδήποτε άλλων χρονικών προϋποθέσεων απονομής της σύνταξης, σύμφωνα με την ελληνική συνταξιοδοτική νομοθεσία.

Σύμφωνα με τη διάταξη της περιπτ. α' της παρ. 1 του άρθρου 62 του ΚΠΣΣ, οι υπάλληλοι του Δημοσίου χάνουν το συνταξιοδοτικό τους δικαίωμα όταν η απόλυσή τους οφείλεται στη διάπραξη του πειθαρχικού αδικήματος της αδικαιολόγητης αποχής από τα υπηρεσιακά καθήκοντά τους, που προβλέπεται στο άρθρο 133 παρ. 4 περ. γ' του υπαλληλικού κώδικα. Η θεσπιζόμενη με τη διάταξη αυτή εξαίρεση της ως άνω κατηγορίας υπαλλήλων από το γενικό συνταξιοδοτικό κανόνα ότι όλοι οι υπάλληλοι του Δημοσίου δικαιούνται σύνταξη, εφόσον πληρούν τις νόμιμες προϋποθέσεις, βασίζεται σε κριτήριο το οποίο δεν σχετίζεται άμεσα με το αντικείμενο της ρύθμισης που είναι η απονομή της σύνταξης, η οποία χορηγείται μετά τη λήξη της υπαλληλικής σχέσης και εξαρτάται από τη συμπλήρωση ορισμένων αντικειμενικών προϋποθέσεων (συντάξιμος χρόνος και όριο ηλικίας). Η πειθαρχικώς κολάσιμη συμπεριφορά του υπαλλήλου τελεί σε άμεση σχέση με την υπηρεσιακή κατάσταση του εν ενεργεία υπαλλήλου και μπορεί να οδηγήσει, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις, σε απόλυσή του. Δεν τελεί όμως σε άμεση σχέση με το συνταξιοδοτικό καθεστώς αυτού, ώστε να αποτελεί το κριτήριο για την

απώλεια του συνταξιοδοτικού δικαιώματος. Πέραν τούτου, η ίδια η κύρωση, ως δυσμενές μέτρο, εμφανίζει τέτοια ένταση και διάρκεια, δεδομένου ότι ακολουθεί τον απολυθέντα υπάλληλο μέχρι το πέρας του βίου του και θέτει σε κίνδυνο την ίδια τη διαβίωσή του με τη στέρηση των στοιχειωδών μέσων για την κάλυψη των βιοτικών του αναγκών και μάλιστα σε μία ηλικία που η δυνατότητα αναπλήρωσης της ως άνω παροχής καθίσταται, αν όχι αδύνατη, ιδιαίτερα δυσχερής, με άμεσο αποτέλεσμα ακόμα και την προσβολή της ανθρώπινης αξιοπρέπειάς του (άρθρο 2 παρ. 1 του Συντάγματος). Τα μειονεκτήματα αυτά που συνεπάγεται το ως άνω μέτρο κρίνονται δυσανάλογα προς τον επιδιωκόμενο δημόσιο σκοπό, της εύρυθμης δηλαδή λειτουργίας της δημόσιας υπηρεσίας, ο οποίος, δεδομένου ότι μπορεί να επιτευχθεί με άλλο εξίσου αποτελεσματικό, αλλά λιγότερο επαχθές μέτρο, υπερκοντίζεται κατάδηλα. Συνεπώς, η ανωτέρω διάταξη του άρθρου 62 παρ. 1 περ. α' του π.δ. 166/2000 περιέχει κανόνα δικαίου που έρχεται σε αντίθεση με τη συνταγματική αρχή της αναλογικότητας και συνεπώς είναι ανίσχυρη (βλ. Ολ. Ελ. Συν. 1492/2002).

Ολ. 40/2012: τόκοι επί αναγνωριστικής μετά την 7/2011 ΑΕΔ. Κρίση σύμφωνη με ΑΕΔ.

Με την 7/2011 (δημοσίευση στις 16.2.2011) απόφασή του το Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο, μετά την 833/2010 παραπεμπτική απόφαση της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας και αφού είχε προηγηθεί η 10/2008 αντιθέτου περιεχομένου απόφαση της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου ως προς την έννοια της διατάξεως του άρθρου 21 του «Κώδικα των νόμων περί δικών του Δημοσίου» (Δ/γμα της 26.6/10.7.1944) και συγκεκριμένα το ζήτημα της οφειλής ή μη από το Δημόσιο τόκων σε περίπτωση ασκήσεως κατ' αυτού αναγνωριστικής αγωγής, ήρε την ανακύψασα αμφισβήτηση μεταξύ των δύο ως άνω Ανωτάτων Δικαστηρίων υπέρ της απόψεως που διατυπώθηκε στην προαναφερθείσα απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, ότι δηλαδή σε περίπτωση άσκησης αναγνωριστικής αγωγής (ως τέτοιας νοουμένης και της αγωγής της οποίας το αρχικά καταψηφιστικό αίτημα περιορίσθηκε σε αναγνωριστικό) σε βάρος του Δημοσίου οφείλονται τόκοι.

Ενόψει αυτών και δεδομένου ότι η προαναφερθείσα 7/2011 απόφαση του κατά το άρθρο 100 του Συντάγματος Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου ισχύει έναντι πάντων, επομένως και του Ελεγκτικού Συνεδρίου κατά την εκδίκαση της υπό κρίση υπόθεσης στην οποία ανακύπτει το επιλυθέν ως άνω νομικό ζήτημα, το Τμήμα, που με την

προσβαλλόμενη απόφασή του δέχθηκε, κατ' αποδοχή της ασκηθείσης ως άνω αγωγής της οποίας το αρχικά καταψηφιστικό αίτημα περιορίσθηκε σε αναγνωριστικό, οφειλή από το Δημόσιο τόκων για το σε βάρος του και υπέρ του αναιρεσιβλήτου επιδικασθέν ως άνω κεφάλαιο, ορθώς έκρινε κατά την ερμηνεία και εφαρμογή των σχετικών διατάξεων καθόσον η κρίση του αυτή συμπίπτει απόλυτα με την ήδη δεσμευτική, κατά τα προαναφερόμενα, απόφαση του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου.

II. II ΤΜΗΜΑ: ΕΦΕΣΕΙΣ –ΑΓΩΓΕΣ 2012-2013

II 3678/2012: έφεση κατά απορριπτικής ΕΕΠΚΣΣ επί ενστάσεως κατά απορριπτικής επί αιτήματος αναπροσαρμογής χορηγηθείσας σύνταξης. Μόνη εκτελεστή προσβλητέα πράξη αποτελεί η αρχικώς εκδοθείσα πράξη αναπροσαρμογής. Βεβαιωτικός χαρακτήρας της σιωπηρής απόρριψης του μεταγενέστερου αιτήματος αναπροσαρμογής του εκκαλούντος. Νόμιμη απόρριψη ενστάσεως με άλλη αιτιολογία. Απορρίπτει έφεση.

Άρθρο 66 ΚΠΣΣ: Με ένσταση ενώπιον της Επιτροπής Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Συντάξεων (Ε.Ε.Π.Κ.Σ.) του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (Γ.Λ.Κ.) προσβάλλεται πράξη που εκδίδεται από το διευθυντή της αρμόδιας Διεύθυνσης Συντάξεων του Γ.Λ.Κ., που έχει εκτελεστό χαρακτήρα, δηλαδή πράξη με την οποία κρίνεται οριστικά συνταξιοδοτικό αίτημα κατά τρόπο δεσμευτικό για τη διοίκηση και το διοικούμενο. Επομένως, δεν υπόκεινται σε ένσταση ενώπιον της Ε.Ε.Π.Κ.Σ. τα έγγραφα της αρμόδιας Διεύθυνσης Συντάξεων του Γ.Λ.Κ. τα οποία απευθύνονται προς τον ενδιαφερόμενο και στερούνται εκτελεστότητας. Τέτοια έγγραφα στερούμενα εκτελεστότητας είναι τα πληροφοριακά καθώς και οι βεβαιωτικές πράξεις, δηλαδή οι πράξεις, που εκδίδονται ύστερα από νέα αίτηση του διοικούμενου και με τις οποίες, χωρίς νέα ουσιαστική έρευνα, δηλώνεται εμμονή της Διοίκησης στο περιεχόμενο προηγούμενης εκτελεστής πράξης. (βλ. αποφ. Ολομ. Ελ.Συν. 161/2005, 322/2003, 454/2001, II Τμημ. 425/2009,1715/2006).

II 3674/2012: έφεση κατά απορριπτικής αποφάσεως ΕΠΚΣΣ επί ενστάσεως κατά σιωπηράς απόρριψης αιτήματος αναπροσαρμογής βάσει αρχικώς προσδιορισθέντος μισθολογικού κλιμακίου. Απορρίπτει.

Παραδεκτό: Η σιωπηρά απόρριψη ένστασης από την ΕΕΠΚΣΣ συντελείται με την πάροδο τριμήνου από την υποβολή της, αφού οι οριζόμενες με τις ΔΙΣΚΠΦΟ 17/14-26420/11.7.1991 και 2/67911/14.12.2004 κοινές αποφάσεις των Υπουργών

Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών προθεσμίες ενέργειας των οργάνων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους είναι άσχετες προς τον χρόνο αφετηριασμού της παράλειψης οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας ή της σιωπηρής απόρριψης συνταξιοδοτικού αιτήματος και κατ' επέκταση του παραδεκτού της άσκησης ένστασης ενώπιον της Επιτροπής Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Συντάξεων ή έφεσης ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου (βλ. Ολ. Ελ. Συν. 2159/2006).

Ο κοινός νομοθέτης δεν κωλύεται από συνταγματικής ή υπερνομοθετικής ισχύος διατάξεις να μεταβάλλει για το μέλλον το μισθολογικό καθεστώς των υπαλλήλων τόσο ως προς το ύψος του μισθού, όσο και ως προς τον τρόπο καθορισμού του. Η διατήρηση (στο διηνεκές) του υφιστάμενου μισθολογικού καθεστώτος ή του συστήματος κανονισμού, ανακαθορισμού ή αναπροσαρμογής των συντάξεων ορισμένης κατηγορίας υπαλλήλων ή λειτουργών του Δημοσίου δεν αποτελεί δικαίωμα (αξίωση) που εμπίπτει στην έννοια της προστατευόμενης από το άρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ε.Σ.Δ.Α. περιουσίας και συνεπώς η μεταβολή του καθεστώτος ή συστήματος αυτού για το μέλλον δεν παραβιάζει τη διάταξη αυτή. Ούτε η έχουσα συνταγματικά ερείσματα αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του διοικούμενου αποτελεί πρόσκομμα, κατά το Σύνταγμα, για τη νομοθετική μεταβολή του μισθολογικού καθεστώτος ορισμένης κατηγορίας υπαλλήλων ή λειτουργών του Δημοσίου και κατ' επέκταση για τη μεταβολή (αύξηση ή μείωση) του αριθμού των μισθολογικών κλιμακίων και των προϋποθέσεων κατάταξης και εξέλιξής τους σε αυτά - μεταβολή που κατά το άρθρο 9 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα επηρεάζει αναλόγως και τις ήδη απονεμηθείσες συντάξεις - αφού τούτο θα ισοδυναμούσε με ουσιώδη παρακώλυση της ρυθμιστικής λειτουργίας του νομοθέτη. Για την ταυτότητα δε του νομικού λόγου ούτε ο κανονισμός ή αναπροσαρμογή σύνταξης με βάση το βασικό μισθό ορισμένου μισθολογικού κλιμακίου γεννά αξίωση της κατηγορίας αυτής συνταξιούχων του Δημοσίου να λαμβάνουν στο διηνεκές σύνταξη καθοριζόμενη, ανακαθοριζόμενη ή αναπροσαρμοζόμενη με βάση το βασικό μισθό του συγκεκριμένου μισθολογικού κλιμακίου, όταν μεταβάλλεται το μισθολογικό καθεστώς βάσει του οποίου κανονίστηκε ή αναπροσαρμόστηκε η σύνταξή τους αυτή (βλ. Ολ. Ελ. Συν. 287/2008, 1476/2006, 30/2003 και Π Τμ 76/2009, 1443/2004).

Π 3662/2012: έφεση κατά απορριπτικής απόφασης ΕΕΠΚΣ επί ενστάσεως κατά απορριπτικής επί αιτήματος συνταξιοδότησης διαζευγμένης θυγατέρας. Προϋποθέσεις υπαγωγής. Έννοια εισοδήματος από ακίνητα. Κρίσιμος χρόνος. Απορρίπτει.

Διατάξεις: άρθρο 5 παρ. 1 περ. γ' του ΠΔ 169/2007, Ν. 2238/1994.

Η διαζευγμένη θυγατέρα αποβιώσαντος πολιτικού συνταξιούχου θεμελιώνει συνταξιοδοτικό, από μεταβίβαση, δικαίωμα σε βάρος του Δημοσίου, εφόσον συντρέχουν στο πρόσωπό της σωρευτικά όλες οι αναφερόμενες στο άρθρο 5 παρ. 1 περ. γ' του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων προϋποθέσεις, κατά το χρόνο επαγωγής του συνταξιοδοτικού δικαιώματος, που συμπίπτει με το χρόνο θανάτου του συνταξιούχου γονέα της (πατέρα / μητέρα), ή, εφόσον, κατά το χρόνο εκείνο ήταν ακόμη έγγαμη, με το χρόνο της αμετάκλητης λύσης του γάμου της (Ελ. Συν. Ολομ. 2416/2007, 5/2003, 543/2002, ΙΙ Τμ. 696/2005, 588/2004, 280, 1758/2003, ΙΙΙ Τμ. 934/2008, 2223/2007, 934/2006). Οποιαδήποτε μεταγενέστερη μεταβολή στην οικονομική κατάσταση της ενδιαφερομένης δεν ασκεί καμιά επιρροή στην κρίση για τη θεμελίωση ή μη του συνταξιοδοτικού της δικαιώματος. (βλ. Ελ.Συν. Ολομ. 5/2003, ΙΙΙ Τμ. 934/2006, 1315/2004, 147/2000)

Φορολογητέο εισόδημα: είναι το εισόδημα που προέρχεται από κάθε πηγή και προκύπτει μετά την αφαίρεση των δαπανών για την απόκτησή του. Σ' αυτό συμπεριλαμβάνεται το εισόδημα από ακίνητα, όπως τούτο προκύπτει άμεσα από εκμίσθωση ακινήτων και έμμεσα από ιδιοκατοίκηση (βλ. Ελ. Συν. Ολομ. 1731/1999) ή από δωρεάν παραχώρηση της χρήσης κατοικίας σε τρίτο – στην οποία, του νόμου μη διακρίνοντος συμπεριλαμβάνεται και η παραχώρηση αυτής από τέκνο σε γονέα, ανεξάρτητα τόσο από το γεγονός αν, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, απαλλάσσεται από το φόρο (βλ. Ελ.Συν. ΙΙ Τμ. 304, 699/2000, ΙΙΙ Τμ. 1054/2009, 934/2008, 118, 1172/2002), όσο και από το αν προκύπτει ή όχι για το εισόδημα αυτό οφειλόμενος φόρος (βλ. Ελ. Συν. Ολομ. 864/1998, ΙΙΙ Τμ. 1054/2009, 934/2008). Το ως άνω καθοριζόμενο, μετά τις εκπτώσεις, σε ετήσια βάση εισόδημα από ακίνητα δεν πρέπει να υπερβαίνει, για τη θεμελίωση του ρυθμιζόμενου από τις διατάξεις του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων συνταξιοδοτικού δικαιώματος διαζευγμένης θυγατέρας, διαιρούμενο διά του δώδεκα, το κατώτατο όριο σύνταξης που καταβάλλεται μηνιαίως από το Δημόσιο (βλ. Ελ. Συν. Ολομ. 1043/1995, ΙΙΙ Τμ. 118/2002). Εισόδημα κατά την έννοια της προπαρατεθείσας διάταξης του άρθρου 5 του Σ.Κ. είναι και εκείνο που η ίδια θα μπορούσε να αποκτήσει με την κατάλληλη

αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας της, πλην όμως από υπαιτιότητά της παραλείπει να αξιοποιήσει, προκειμένου να εμφανίσει ότι διαβιώνει υπό συνθήκες εισοδήματος χαμηλότερου από το κατώτατο όριο σύνταξης του Δημοσίου. Τέτοια αξιοποίηση μπορεί να είναι η καλλιέργεια αγροτικού ακινήτου, η εκμίσθωση ακινήτου, η πώληση ακινήτου και δια του τιμήματος αυτού, η αγορά άλλου προσοδοφόρου ακινήτου ή η έντοκη κατάθεση του τιμήματος σε Τράπεζα κ.ά (Ελ. Συν. Ολομ. 2128/1996, 1950/1994, II Τμ. 629/2007, 853, 1473/2004, 280, 1680, 1758/2003, 1393/2002, 304/2000).

II 3612/2012: έφεση κατά απορριπτικής απόφασης ΕΕΠΚΣ επί ενστάσεως κατά επιγενόμενης ρητής απορρίψεως προγενέστερης αίτησης. Οριστικά συνταξιοδοτικά δεδομένα. Εξαιρέσεις. Απορρίπτει.

Διατάξεις: ΚΠΣΣ άρθρο 66 παρ.7 και 8: Κατά την έννοια των ανωτέρω διατάξεων δεν είναι επιτρεπτή η επανεξέταση συνταξιοδοτικών υποθέσεων, που έχουν καταστεί οριστικές είτε λόγω παρόδου της προθεσμίας για την άσκηση κατ' αυτών ένστασης ενώπιον της Επιτροπής Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Συντάξεων ή έφεσης ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου, είτε λόγω απόρριψης της ένστασης και έφεσης που ασκήθηκαν κατ' αυτών. Μόνο κατ' εξαίρεση επιτρέπεται, ύστερα από σχετική αίτηση του ενδιαφερόμενου, η επανεξέταση από τα αρμόδια συνταξιοδοτικά όργανα συνταξιοδοτικών υποθέσεων που έχουν καταστεί οριστικές, εφόσον γίνεται επίκληση είτε επιγενόμενης μεταβολής του νομικού καθεστώτος που διέπει την υπόθεσή του, είτε μεταγενέστερης απόφασης του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με την οποία κρίθηκε καθ' ερμηνεία των ίδιων διατάξεων αντίθετα το νομικό ζήτημα που αφορά την υπόθεσή του, είτε, τέλος, νέων κρίσιμων εγγράφων, εγγράφων δηλαδή που μπορούν να ασκήσουν ουσιώδη επιρροή στη θεμελίωση ή στην έκταση του συνταξιοδοτικού του δικαιώματος και τα οποία προϋπήρχαν της οικείας (οριστικής) συνταξιοδοτικής πράξης ή απόφασης ή βεβαιώνουν πραγματικά περιστατικά προγενέστερα αυτών (βλ. σχετ. Ολ. Ελ. Συν. 729/1999, II Τμ. 1030/2007, 590/2007, 107/2002, 1544/2000).

Οίκοθεν αναπροσαρμογή βάσει μισθολογικού κλιμακίου Ν.2470/1997. Αίτηση αναπροσαρμογής βάσει μισθολογικού κλιμακίου Ν. 1505/1984. Σιωπηρά απόρριψη- άσκηση ένστασης- απορριπτική ΕΕΠΚΣ- μη άσκηση έφεσης. Οριστική συνταξιοδοτική απόφαση. Νέα ένσταση κατά επιγενόμενης ρητής απόρριψης της αρχικής αίτησης. Δεν επιτρέπεται κατά τις διατάξεις του άρθρου 66 του ΣΚ η επανεξέτασή της οριστικής απόφασης της ΕΕΠΚΣ, αφού ο εκκαλών με τη σχετική νέα

ένστασή του δεν επικαλέσθηκε λόγους (μεταβολή νομικού καθεστώτος ή μεταγενέστερη αντίθετη απόφαση του Ελεγκτικού Συνεδρίου ή νέα κρίσιμα στοιχεία) που θα επέτρεπαν κατ' εξαίρεση την εκ νέου εξέταση του συνταξιοδοτικού του δικαιώματος και της έκτασης αυτού, ως προς την οριστική πλέον κατάταξή του στο σχετικό μισθολογικό κλιμάκιο του Ν. 2470/1997.

Π 3561/2012: έφεση κατά σιωπηράς απόρριψης ΓΛΚ επί αιτήσεως για συνέχιση της καταβολής σύνταξης από μεταβίβαση, ως άγαμου υιού, θανούσης πολιτικής συνταξιούχου, μετά την διακοπή καταβολής της λόγω συμπλήρωσης των ετών φοίτησής του και ενός επιπλέον έτους. Απορρίπτει.

Διατάξεις: άρθρο 4 και 116 του ισχύοντος Συντάγματος, ΚΠΣΣ, άρθρο 5 παρ. 1: Σύμφωνα με τις τελευταίες αυτές διατάξεις, τα άρρενα ενήλικα τέκνα θανόντος υπαλλήλου ή συνταξιούχου του Δημοσίου δικαιούνται σύνταξη κατά μεταβίβαση από το Δημόσιο Ταμείο, εάν, εκτός από άγαμα, είναι ταυτόχρονα και ανίκανα για εργασία κατά ποσοστό 50% και άνω, ή φοιτούν σε ανώτερες ή ανώτατες σχολές της χώρας ή σε ισότιμες με αυτές του εξωτερικού ή σε δημόσια Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) της χώρας και με τις ειδικότερες προϋποθέσεις που τίθενται στην περ. δ' της παρ. 1 του άρθρου 5 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 2 παρ. 4 του ν. 2703/1999. Θεσπίζονται δηλαδή για τη συνταξιοδότησή τους πρόσθετες προϋποθέσεις σε σύγκριση με αυτές που απαιτούνται για τη συνταξιοδότηση των άγαμων θυγατέρων, για τις οποίες αρκεί η έλλειψη γάμου. Με τη θέσπιση όμως του ευνοϊκότερου αυτού συνταξιοδοτικού καθεστώτος υπέρ των άγαμων θυγατέρων δεν παραβιάζεται το άρθρο 4 παρ. 2 του Συντάγματος, που αποτελεί ειδικότερη εκδήλωση της γενικής αρχής της ισότητας στον τομέα της κοινωνικής θέσης και της νομικής αντιμετώπισης των δύο φύλων, διότι η διάταξη αυτή αποτελεί εξαιρετική διάταξη, που αποσκοπεί στην προστασία των θυγατέρων, που έλκουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από γονείς που προσλήφθηκαν στο Δημόσιο μέχρι 31.12.1982 και οι οποίες, λόγω των κοινωνικών συνθηκών που επικρατούσαν, δεν είχαν ίση με τους άνδρες πρόσβαση στην κοινωνική και οικονομική ζωή. Συνεπώς, οι πρόσθετες προϋποθέσεις, που θεσπίζονται για τη συνταξιοδότηση των άγαμων αρρένων τέκνων των ανωτέρω δεν εισάγουν αδικαιολόγητη εξαίρεση σε βάρος τους από τον κανόνα της συνταξιοδότησης με βάση την αγαμία, που ισχύει για τα θήλεα τέκνα και επομένως δεν μπορεί να επεκταθεί και στους άγαμους υιούς η ευμενής αυτή ρύθμιση. Ορθά απορρίφθηκε την αίτηση του

εκκαλούντος, αφού η διάταξη που απονέμει σύνταξη στις θυγατέρες των θανόντων υπαλλήλων ή συνταξιούχων του Δημοσίου με μόνη προϋπόθεση την αγαμία είναι εξαιρετική και δεν μπορεί να επεκταθεί και στα άρρενα ενήλικα τέκνα αυτών.

Π 2545/2012: έφεση κατά αποφάσεως ΓΔ ΓΛΚ περί άρνησης εκτέλεσης απόφασης της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, περί αναπροσαρμογής σύνταξης του δικαιοπαρόχου της εκκαλούσας με συνυπολογισμό στις συντάξιμες του αποδοχές της πάγιας αποζημίωσης (άρθρο 2 παρ.6 του ν.2521/1997) και κατά απορριπτικής αποφάσεως Κλιμακίου επί ενστάσεως κατά της ως άνω πράξης ως απαράδεκτης λόγω έλλειψης αρμοδιότητας εξέτασης διαφοράς που απορρέει από τη μη εκτέλεση απόφασης της Ολομέλειας ΕΣ. Απορρίπτει.

Η άρνηση του Υπουργού Οικονομικών να εκτελέσει τελεσίδικες ή αμετάκλητες δικαστικές αποφάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου περί κανονισμού ή αναπροσαρμογής σύνταξης, δεν υπόκειται, κατά νόμο, σε έφεση ενώπιον του αρμοδίου, για την εκδίκαση εφέσεων κατά των ανωτέρω συνταξιοδοτικών πράξεων ή αποφάσεων, Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, καθώς από την άρνηση αυτή δεν γεννάται διαφορά από πράξη ή απόφαση κανονισμού ή αναπροσαρμογής σύνταξης ή από πράξη ή απόφαση περιέχουσα συνταξιοδοτική κρίση κατά την ανωτέρω έννοια, αλλά διαφορά από την εκτέλεση δικαστικής απόφασης. Περαιτέρω, η Διοίκηση έχει υποχρέωση συμμορφώσεως στις δικαστικές αυτές αποφάσεις ευθέως από το άρθρο 95 παρ. 5 του ισχύοντος Συντάγματος αλλά και από το νόμο, χωρίς να απαιτείται έκδοση άλλης δικαστικής απόφασης που να την υποχρεώνει σε εκτέλεση, ενώ, η περίπτωση της σχετικής άρνησης ρυθμίζεται ειδικώς από το νόμο με τον εξαναγκασμό που προβλέπουν οι διατάξεις των άρθρων 198 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας και 3 του ν. 3068/2002, χωρίς να αποκλείεται περαιτέρω, και η αποζημιωτική ευθύνη του Δημοσίου. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, ένσταση που ασκείται ενώπιον του Α΄ Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, αλλά και έφεση που ασκείται ενώπιον του ΙΙ Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου με αίτημα την ακύρωση της πράξεως, με την οποία εκδηλώνεται άρνηση των συνταξιοδοτικών οργάνων του Δημοσίου να εκτελέσουν δικαστική απόφαση του Ελεγκτικού Συνεδρίου περί κανονισμού ή αναπροσαρμογής σύνταξης είναι απορριπτέες ως απαράδεκτες λόγω ελλείψεως αρμοδιότητος του οικείου σχηματισμού να επιληφθούν της σχετικής υποθέσεως (βλ. απόφ. ΙΙ Τμ. Ελ.Συν. 1054/2011 και πρβλ. αποφ. Ι Τμ. Ελ.Συν. 3141, 1676, 508/2009, 863/2007, αποφ. Ολ.Ελ.Συν. 384/2001).

Απαραδέκτως ζητήθηκε διά ασκήσεως ενστάσεως ενώπιον του Α΄ Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η ακύρωση της πράξης της Διευθύντριας της 45^{ης} Διεύθυνσης του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, με την οποία η τελευταία αρνήθηκε να συμμορφωθεί προς απόφαση της Ολομέλειας του Δικαστηρίου, δεδομένου ότι από τις ισχύουσες διατάξεις, δεν προβλέπεται η άσκηση του εν λόγω ενδίκου βοηθήματος κατά πράξεων με τις οποίες εκδηλώνεται η άρνηση των συνταξιοδοτικών οργάνων να συμμορφωθούν σε δικαστικές αποφάσεις. Επομένως, ορθώς απέρριψε αυτήν το Κλιμάκιο ως απαραδέκτως ασκηθείσα, καθόσον η τελευταία συνιστά άρνηση του Υπουργού Οικονομικών διά των νομίμως εξουσιοδοτημένων οργάνων του να προβεί σε εκτέλεση αμετάκλητης δικαστικής απόφασης και συνεπώς, στην εν λόγω υπόθεση γεννάται διαφορά από την εκτέλεση δικαστικής απόφασης και ουχί διαφορά από την εκτέλεση διοικητικών πράξεων ή αποφάσεων κανονισμού συντάξεως ή πληρωμής αυτής, που κατά το άρθρο 63 του π.δ/τος 774/1980 υπόκειται σε ένσταση ενώπιον του Κλιμακίου και οι σχετικές πράξεις αυτού σε έφεση ενώπιον του αρμοδίου (I) Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

II 2538/2012: έφεση κατά απορριπτικής απόφασεως για χορήγηση επιδόματος τυφλότητας ως υποβληθείσα μετά την πάροδο της πενταετούς προθεσμίας που ορίζεται στο άρθρο 3 παρ. 3 του ν. 3075/2002. Δέχεται. Χρόνος έναρξης καταβολής από τριετίας από την έκδοση της ακυρωτέας απορριπτικής απόφασης ΓΛΚ.

Φύση επιδόματος: το επίδομα αυτό, ανεξάρτητα από την ειδικότερη ονομασία του, αποτελεί πρόσθετη συνταξιοδοτική παροχή, που χορηγείται στους συνταξιούχους που πληρούν τις ως άνω προϋποθέσεις, χωρίς να συναρτάται με την αιτία εξόδου του υπαλλήλου ή στρατιωτικού από την υπηρεσία και χωρίς να απαιτείται η απώλεια της όρασης που αποτελεί τον δικαιολογητικό λόγο χορήγησής της, να προϋπήρχε της συνταξιοδότησής του ή να επήλθε σε χρόνο μεταγενέστερο αυτής.

Αποσβεστική προθεσμία άρθρου 3 παρ. 3 του Ν. 3075/2002: Οι ρυθμίσεις αυτές, προβλέποντας την, μετά την άπρακτη πάροδο πενταετίας, έκπτωση από το σχετικό συνταξιοδοτικό δικαίωμα, συνεπάγονται πλήρη αποστέρηση του οικείου περιουσιακού δικαιώματος, του δικαιώματος δηλαδή χορήγησης (απονομής) ή αύξησης της σύνταξης, το οποίο με τη συνδρομή των νομίμων προϋποθέσεων έχει γεννηθεί και αποτελεί, συνεπώς, από τη γέννησή του στοιχείο της περιουσίας, που προστατεύεται από το άρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και τις Θεμελιώδεις

Ελευθερίες (Ε.Σ.Δ.Α.), το οποίο κυρώθηκε (μαζί με τη σύμβαση) με το ν.δ/μα 53/1974 και έχει, σύμφωνα με το άρθρο 28 παρ.1 του Συντάγματος, αυξημένη έναντι των κοινών νόμων ισχύ. Επομένως, οι ως άνω ρυθμίσεις του άρθρου 3 παρ. 3 του ν. 3075/2002, δικαιολογητικός λόγος θέσπισης των οποίων είναι, σύμφωνα με τη σχετική εισηγητική έκθεση, η ανάγκη «εκκαθάρισης των σχέσεων που ανάγονται στο παρελθόν σε σχετικό σύντομο χρονικό διάστημα, δεδομένου ότι, με την πάροδο του χρόνου, οι σχέσεις περιέρχονται σε αβεβαιότητα και τα μέσα απόδειξης εξασθενούν, ενώ η εξακρίβωση του δικαιώματος και η απονομή του δικαίου καθίσταται προβληματική και επισφαλής», δεν συμβιβάζονται προς το άρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ε.Σ.Δ.Α., αφού άγουν σε κατάλυση (κατάργηση) προστατευόμενου από αυτό περιουσιακού αγαθού (του συνταξιοδοτικού δικαιώματος), χωρίς να συντρέχουν λόγοι πραγματικού δημόσιου συμφέροντος που να την δικαιολογούν. Και ναι μεν ο νομοθέτης μπορεί να θεσπίζει αντικειμενικούς όρους και προϋποθέσεις για την άσκηση των δικαιωμάτων και να προβλέπει συναφώς περιορισμούς των δικαιωμάτων αυτών, εφόσον οι εν λόγω περιορισμοί τελούν σε εύλογη σχέση μεταξύ της προστασίας της περιουσίας και των επιταγών του δημοσίου συμφέροντος (όπως είναι η παραγραφή των σχετικών αξιώσεων), δεν επιτρέπεται όμως οι όροι αυτοί και προϋποθέσεις να συνεπάγονται την πλήρη στέρηση των αντίστοιχων περιουσιακών δικαιωμάτων, όπως εν προκειμένω που με τις διατάξεις του άρθρου 3 παρ. 3 του ν. 3075/2002 η μη άσκηση του σχετικού συνταξιοδοτικού δικαιώματος μέσα σε μία πενταετία από τη γέννησή του δεν επιφέρει την απόσβεση ορισμένων συνταξιοδοτικών αξιώσεων βάσει του θεσμού της παραγραφής, αλλά την απόσβεση (απώλεια) του καθόλου συνταξιοδοτικού δικαιώματος.

Χρόνος έναρξης καταβολής: αναδρομικά από τριετίας από την πρώτη του μήνα έκδοσης της ακυρωτέας απόφασης Γ.Λ.Κ., αφού οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση του ως άνω επιδόματος συνέτρεχαν ήδη από την ημερομηνία συνταξιοδότησής της, χωρίς τούτο να αντίκειται στο άρθρο 60 παρ. 1 του ίδιου ως άνω Κώδικα (βλ. Ολ. Ελ. Συν. 26 και 147/2010).

Π 2538/2012: έφεση κατά απόρριψης αιτήσεως χορήγησης τιμητικής σύνταξης κατά τον Ν. 3075/2002 λόγω έλλειψης προϋποθέσεων αυτού. Συνταγματικότητα διατάξεων. Με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 3075/2002 αντικαταστάθηκε το νομοθετικό καθεστώς του ν. 2435/1996, που αφορούσε τα ζητήματα συνταξιοδότησης των συγγραφέων και καλλιτεχνών και τέθηκαν αυστηρότερες προϋποθέσεις για τη

θεμελίωση εκ μέρους τους συνταξιοδοτικού δικαιώματος, ορίστηκε δε ότι οι διατάξεις του μεταγενέστερου αυτού νόμου καταλαμβάνουν και τις περιπτώσεις αιτήσεων, που είχαν υποβληθεί στο Υπουργείο Πολιτισμού μέχρι την έναρξη της ισχύος του και εκκρεμούν σε οποιοδήποτε στάδιο, εκτός αν για αυτές έχει ήδη γνωμοδοτήσει η αρμόδια Επιτροπή συνταξιοδότησης συγγραφέων και καλλιτεχνών, οπότε στην περίπτωση αυτή εφαρμογή έχουν οι διατάξεις του προγενέστερου νόμου 2435/1996. Περαιτέρω, κατά γενική αρχή του ασφαλιστικού δικαίου και για την ταυτότητα του λόγου και του συνταξιοδοτικού δικαίου, το συνταξιοδοτικό δικαίωμα κρίνεται με βάση το νομικό καθεστώς που ίσχυε κατά το χρόνο θεμελίωσης του δικαιώματος και υποβολής της σχετικής αίτησης, εκτός αν ορίζεται αντίθετα από διάταξη νόμου. Ο δε κοινός νομοθέτης δεν κωλύεται να ρυθμίζει για το μέλλον διαφορετικά σχέσεις και καταστάσεις που είχαν δημιουργηθεί στο παρελθόν ή ακόμη και να καταργεί δικαιώματα για τα οποία υπήρχε, με βάση το προγενέστερο νομοθετικό καθεστώς, νόμιμη προσδοκία απόκτησής τους, αρκεί οι νεότερες αυτές ρυθμίσεις να έχουν γενικό και αφηρημένο χαρακτήρα και να μη προσβάλλουν αμέσως ή εμμέσως συνταγματικώς κατοχυρωμένα δικαιώματα (Ολ. Ελ. Συν. 1682/2009, 353/2007, II Τμ. 2119/2011, 1946/2010).

Συνταγματικότητα Ν.3075/2002: δεν παραβιάζεται η αρχή της ισότητας, και το άρθρο 22 παρ. 5 του Συντάγματος, διότι κατά πρώτον ο κοινός νομοθέτης δεν κωλύεται να ρυθμίζει για το μέλλον διαφορετικά σχέσεις και καταστάσεις που είχαν δημιουργηθεί στο παρελθόν αρκεί η σχετική ρύθμιση να έχει γενικό και αφηρημένο χαρακτήρα (Ε.Σ. Ολ. 1682/2009, 353/2007), ο χρόνος δε εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 1 του ν. 3075/2002, ως αντικειμενικό κριτήριο, καθιστά συνταγματικώς θεμιτή τη διαφορετική αυτή μεταχείριση (Ελ.Συν. Ολομ. 1191/2009, 386/2007, 2366/2004, II Τμήμα 2457, 2455, 2449, 2456, 2118, 2105, 2026, 400, 10/2009, 10/2007, 2890, 2227/2006, 1829/2005 κ.α.), ενώ κατά δεύτερον, σύμφωνα με το άρθρο 22 παρ. 5 του Συντάγματος η κοινωνική ασφάλιση προστατεύεται από το Σύνταγμα ως θεσμός, εξειδικεύεται δε από τον κοινό νομοθέτη κατά ρητή συνταγματική επιταγή. Ερειδόμενος επί εσφαλμένης προϋπόθεσης ο ισχυρισμός ότι η η περίπτ. δ' της παρ. 4 του άρθρου 1 του 3075/2002 αντίκειται στην αρχή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, διότι σύμφωνα με τη νεότερη-μεταβατική διάταξη της παρ.12 του άρθρου 2 του ν.3234/2004 που τυγχάνει εφαρμογής στην υπό κρίση περίπτωση, ο εκκαλών όφειλε να έχει ασφαλισθεί για κύρια σύνταξη ταυτόσημη με την ιδιότητα του καλλιτέχνη για ένα πλήρες έτος μέχρι το χρόνο υποβολής της αίτησής του για

συνταξιοδότηση και όχι μέχρι τη συμπλήρωση του 60^{ου} έτους της ηλικίας του. Απορριπτέος ο ισχυρισμός του εκκαλούντος ότι η θέσπιση εισοδηματικών κριτηρίων κατά την περίπτ. γ' της παρ. 4 του ν. 3075/2002 παραγνωρίζει το χαρακτήρα της συντάξεως ως τιμητικής, ως ερειδόμενος επί εσφαλμένης προϋπόθεσης, καθώς ο κοινός νομοθέτης δύναται σε κάθε περίπτωση να θέτει αυστηρότερες προϋποθέσεις για τη θεμελίωση εκ μέρους των οικονομικά αδυνάτων συγγραφέων και καλλιτεχνών του συνταξιοδοτικού τους δικαιώματος.

Π 2500/2012: άρνηση καταβολής σύνταξης κατά μεταβίβαση και εξ ιδίου δικαιώματος. Ερμηνεία ως ένσταση. Παραπομπή στο Α Κλιμάκιο.

Οι πράξεις ή παραλείψεις του Υπουργού των Οικονομικών ή των νομίμως από αυτόν εξουσιοδοτημένων διοικητικών οργάνων, οι οποίες εκδίδονται στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς τους για την εκτέλεση των πράξεων κανονισμού συντάξεων ή την πληρωμή των συντάξεων γενικά, δεν επιτρέπεται να προσβληθούν με έφεση ενώπιον του ΙΙ Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, αλλά προσβάλλονται με ένσταση ενώπιον του αρμοδίου (Α') Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, οι σχετικές πράξεις του οποίου μπορούν στη συνέχεια να προσβληθούν με έφεση ενώπιον του αρμοδίου (Ι) Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Σε περίπτωση δε που η ένσταση εισαχθεί σε Τμήμα, τούτο ως αναρμόδιο παραπέμπει την υπόθεση στο αρμόδιο ως άνω Κλιμάκιο (βλ. αποφ. ΙΙ Τμ. Ελ.Συν. 1992/2008, 3165/2011, Ι Τμ. Ελ.Συν. 390/2010 κ.ά.).

Η προσβαλλόμενη αποτελεί έγγραφο με το οποίο εκδηλώνεται η άρνηση του Υπουργού Οικονομικών να καταβάλει στην εκκαλούσα κατά μεταβίβαση κανονισθείσας σύνταξης με την διττή αιτιολογία ότι σύμφωνα με τη διάταξη της παρ.1 του άρθρου 58 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (π.δ/μα 166/2000, που ίσχυε κατά το κρίσιμο χρόνο), δεν επιτρέπεται η καταβολή δύο συντάξεων από το Δημόσιο Ταμείο και ότι η εκκαλούσα, ως πολιτική συνταξιούχος από ίδιο δικαίωμα, ελάμβανε ήδη μεγαλύτερη ατομική σύνταξη. Η ως άνω προσβαλλόμενη πράξη, ως σχετική με την εκτέλεση πράξης κανονισμού σύνταξης της εκκαλούσας, δύναται να προσβληθεί μόνον με ένσταση ενώπιον του Α' Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Το εν λόγω δικόγραφο αποτελεί, κατ' ορθή εκτίμηση του περιεχομένου του, ένσταση κατά της ανωτέρω πράξεως, παραπέμπει την κρινόμενη υπόθεση στο Α' Κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Π 252, 260/2013: έφεση κατά απορριπτικής επί αιτήματος αναπροσαρμογής σύνταξης βουλευτή βάσει Ν.3691/2008 άρθρο 57. Δέχεται, ακυρώνει, αναπέμπει, απορρίπτει αίτημα τόκων. Με τις διατάξεις άρθρου 57 Ν.3691/2008 αυξήθηκαν από 1.1.2008 οι αποδοχές των δικαστικών λειτουργών και των μελών του κύριου προσωπικού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Η αύξηση αυτή των αποδοχών των δικαστικών λειτουργών επιφέρει αυτοδικαίως, από την ίδια ημερομηνία, αντίστοιχη αύξηση της βουλευτικής αποζημίωσης και κατ' επέκταση της βουλευτικής σύνταξης, αφού η μεν βουλευτική αποζημίωση, σύμφωνα με την απόφαση της Βουλής που ελήφθη κατά την ΚΔ'/22.12.1964 Συνεδρίασή της και διατηρήθηκε σε ισχύ με το άρθρο 1 παρ. 1 του Ζ' Ψηφίσματος του 1975, ανέρχεται στο ύψος του συνόλου των μηνιαίων αποδοχών (μετά του ανωτάτου ορίου των πάσης φύσεως παρεχόμενων επιδομάτων και προσαυξήσεων) του Προέδρου Ανώτατου Δικαστηρίου, η δε βουλευτική σύνταξη, κατά τις διατάξεις των άρθρων 2 παρ. 1 και 4 παρ. 2 του ν.δ. 99/1974, όπως η τελευταία αντικαταστάθηκε με το άρθρο 29 παρ. 1 του ν. 1694/1987, καθορίζεται σε ποσοστό επί της καταβαλλόμενης κάθε φορά βουλευτικής αποζημίωσης, με την έννοια της αποζημίωσης που κατά νόμο δικαιούνται κάθε φορά οι εν ενεργεία βουλευτές, προσαυξανόμενη (η σύνταξη) ανάλογα με τα έτη βουλευτείας. Η δε διάταξη της παρ. 12 του άρθρου 57 του ν. 3691/2008, σύμφωνα με την οποία δεν έχουν εφαρμογή οι ρυθμίσεις του άρθρου αυτού για την αύξηση των αποδοχών των δικαστικών λειτουργών και των μελών του κύριου προσωπικού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους σε όσους «εξομοιώνονται μισθολογικά» με αυτούς, δεν καταλαμβάνει τους βουλευτές, καθόσον αυτοί δεν μπορεί να θεωρηθούν ως «μισθολογικά εξομοιούμενοι» με δικαστικούς λειτουργούς, δεδομένου αφενός μεν ότι σ' αυτούς καταβάλλεται αποζημίωση, και όχι μισθός, αφετέρου δε ότι η διασύνδεση της βουλευτικής αποζημίωσης με τις συνολικές αποδοχές του Ανώτατου Δικαστικού Λειτουργού έγκειται αποκλειστικά και μόνο στον προσδιορισμό του ύψους αυτής. Άλλωστε, δεν θα μπορούσε ο κοινός νομοθέτης να αποσυνδέσει το ύψος της βουλευτικής αποζημίωσης από τις αποδοχές που προβλέπονται κάθε φορά για τους Προέδρους των Ανωτάτων Δικαστηρίων, δοθέντος ότι κατά το άρθρο 63 του Συντάγματος για τον καθορισμό του ύψους της βουλευτικής αποζημίωσης απαιτείται απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής, και δεν αρκεί διάταξη τυπικού νόμου (Π Τμ. 223, 2537/2012, 596/2011, 2856, 2858/2010 κ.ά.).

Αίτημα περί επιδίκασης τόκων απορρίπτεται δεδομένης της ρητής απαγόρευσης πληρωμής τόκων σε κάθε περίπτωση που συνταξιοδοτική διαφορά φέρεται για

εξέταση στο Ελεγκτικό Συνέδριο με την άσκηση του ενδίκου βοηθήματος της έφεσης, με την οποία επιδιώκεται η ακύρωση της προσβαλλόμενης πράξης ή παράλειψης της Διοίκησης και η οποία δεν αποτελεί ούτε λειτουργεί ως αγωγή, ώστε να είναι δυνατή η κατ' αποδοχὴν αυτής επιδίκαση τόκων (βλ. άρθρα 60 παρ.1 εδ. β' του Συνταξιοδοτικού Κώδικα, και 21 του Δ/τος της 21/6-10/7/1944 Περί Κώδικος των νόμων περί δικῶν του Δημοσίου).

Π 259/2013: έφεση κατά απόρριψης αιτήματος αναγνώρισης χρόνου υπηρεσίας ως συντάξιμου: α) χρόνου υπηρεσίας κατά τον οποίο η εκκαλούσα ελάμβανε ταυτόχρονα σύνταξη και αποδοχές από θέσεις του δημοσίου τομέα, β) χρόνου που αυτή παρέμεινε στην υπηρεσία μετά τη συμπλήρωση του 67^{ου} έτους της ηλικίας της. Απορρίπτει.

Ο χρόνος υπηρεσίας (με οποιαδήποτε νομική μορφή) των συνταξιούχων του Δημοσίου γενικά καθώς και του δημοσίου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην παράγραφο 6 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982, οι οποίοι υπηρετούν ή προσλαμβάνονται σε θέσεις του δημοσίου αυτού τομέα και λαμβάνουν σύνταξη και αποδοχές συγχρόνως, δεν αναγνωρίζεται συντάξιμος ούτε από το Δημόσιο ούτε από άλλους ασφαλιστικούς φορείς.

Συνταξιούχοι του Δημοσίου γενικά καθώς και του δημοσίου τομέα, κατά την έννοια του άρθρου 58 του Σ.Κ., είναι αυτοί που λαμβάνουν είτε από το Δημόσιο Ταμείο είτε από άλλους ασφαλιστικούς οργανισμούς, όπως είναι το Ι.Κ.Α., σύνταξη από ίδιο δικαίωμα ή από μεταβίβαση, με βάση υπηρεσία ή εργασία που έχει προσφερθεί στο Δημόσιο ή σε φορέα του δημοσίου τομέα με οποιαδήποτε νομική μορφή (δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου ορισμένου ή αορίστου χρόνου). Στην έννοια του δημοσίου τομέα υπάγεται και το Γενικό Νοσοκομείο Νέα Ιωνίας «Η Αγία Όλγα», το οποίο αποτελεί κρατικό νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, αφού σ' αυτό έχει ανατεθεί η εκπλήρωση κρατικών σκοπών που έχουν ως αντικείμενο την παροχή αγαθών και υπηρεσιών προς τους διοικουμένους για την ικανοποίηση συγκεκριμένων βασικών αναγκών τους που καθορίζονται κάθε φορά από την έννομη τάξη και οι οποίοι αλλιώς θα επιδιώκονταν από το κράτος με μία από τις δημόσιες υπηρεσίες του. Το συντάξιμο του χρόνου υπηρεσίας του συνταξιούχου του δημοσίου τομέα δεν αίρεται αν ο τελευταίος, με αίτησή του προς την αρμόδια υπηρεσία, ζητήσει την αναστολή της καταβολής της σύνταξής του και περιορισθεί στη λήψη μόνο των αποδοχών (Π Ελ. Συν. 918/2000, 278/2002, 1043/2007 κ.ά.). Ο κατά τ' ανωτέρω περιορισμός της αναγνώρισης ως συντάξιμου του χρόνου υπηρεσίας σε θέση του

δημοσίου τομέα, εφόσον ο παρέχων την υπηρεσία λαμβάνει ταυτόχρονα και σύνταξη από θέση του ίδιου τομέα είναι συνταγματικά ανεκτός, αφού η θέσπισή του δικαιολογείται από λόγους δημοσίου συμφέροντος, δεδομένου ότι σκοπεί στον περιορισμό της πολυθεσίας και της πολυαπασχόλησης στις θέσεις εντός του δημοσίου τομέα του άρθρου 1 παρ. 6 του ν. 1256/1982 καθώς και στην καταπολέμηση της ανεργίας, περαιτέρω δε είναι, στα πλαίσια της αρχής της αναλογικότητας, πρόσφορος για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού και δεν υπερβαίνει το αναγκαίο για την επίτευξή του μέτρο. Εξάλλου, στα πλαίσια του κράτους δικαίου και πρόνοιας δύνεται η δυνατότητα αναγνώρισης ως συντάξιμου του χρόνου αυτού υπηρεσίας εφόσον ο παρέχων τις υπηρεσίες επιστρέψει, και μάλιστα σε δόσεις που δεν υπερβαίνουν το ¼ της κανονιζόμενης σύνταξης, τις ληφθείσες συντάξεις.

Αρχή της τυπικής ασφάλισης: αν ο ασφαλισμένος κατέβαλε τακτικά τις προς τον ασφαλιστικό οργανισμό εισφορές, θεωρώντας τον εαυτό του «καλή τη πίστει» ως υπαγόμενο στην ασφάλιση αυτού, ο δε οργανισμός εισέπραττε ανεπιφύλακτα τις εισφορές αυτές, η μετά πάροδο μακρού (κατ' εύλογη κρίση) χρόνου και μάλιστα κατά την επέλευση του ασφαλιστικού κινδύνου αμφισβήτηση από τον ασφαλιστικό οργανισμό της κατά τα ανωτέρω αναγνωρισθείσας ιδιότητας του ασφαλισμένου, συναφώς δε και του συντάξιμου του χρόνου υπηρεσίας ή εργασίας του, αντίκειται στην αρχή της χρηστής διοίκησης, κατά την οποία είναι σεβαστές οι πραγματικές καταστάσεις που δημιουργούν δικαιώματα υπέρ των διοικουμένων και οι οποίες προκύπτουν με την ανοχή και σύμπραξη της Διοίκησης, εφόσον δεν αντιβαίνουν στη δημόσια τάξη και δεν δημιουργήθηκαν με δόλια ενέργεια του διοικουμένου. Πλην όμως, η αρχή της τυπικής ασφάλισης κάμπτεται σε περίπτωση ρητής περί του αντιθέτου διάταξης ή διάταξης από το περιεχόμενο της οποίας σαφώς συνάγεται ότι δεν είναι ανεκτή, στα θέματα που αυτή ρυθμίζει, η εφαρμογή της πιο πάνω γενικής αρχής (βλ. Ολομ. Ελ.Συν. 110/2001, ΣτΕ 1668/2003).

Ως προς την υπηρεσία πέραν του ορίου ηλικίας: ΚΠΣΣ άρθρο 11 και ΥΚ άρθρο 156 : Στην ως άνω ειδική - σε σχέση με τις λοιπές περιπτώσεις τερματισμού της υπηρεσίας που αναφέρει το άρθρο 14 παρ. 1 του Σ.Κ. λόγω παραίτησης, απόλυσης ή θανάτου - περίπτωση που ο υπάλληλος αποχωρεί από την υπηρεσία λόγω συμπλήρωσης του 67 έτους της ηλικίας, ως χρόνος εξόδου του από την υπηρεσία και συνακόλουθα τερματισμού της συντάξιμης υπηρεσίας του, κατά την έννοια του άρθρου 9 παρ. 1 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα, θεωρείται η 31^η Δεκεμβρίου του έτους που συμπληρώνεται το 67^ο έτος, ανεξάρτητα από το χρόνο κατά τον οποίο εκδίδεται και κοινοποιείται σ'

αυτόν η πράξη του αρμόδιου οργάνου, με την οποία διαπιστώνεται η αυτοδίκαιη λύση της υπαλληλικής του σχέσης ή από το γεγονός ότι αυτός συνέχισε να παρέχει υπηρεσίες και μετά την συμπλήρωση του χρόνου αυτού. Κατά το χρονικό σημείο συμπλήρωσης του 67^{ου} έτους της ηλικίας του υπαλλήλου παύει να υφίσταται ενεργός υπαλληλικός δεσμός με αποτέλεσμα υπηρεσία που παρέχεται μετά από αυτό το χρονικό σημείο να μην αποτελεί πραγματική και συντάξιμη δημόσια υπηρεσία, διότι δεν παρέχεται στο πλαίσιο σχέσης δημοσίου δικαίου από τακτικό δημόσιο υπάλληλο ή υπάλληλο ν.π.δ.δ., το δε πραγματικό γεγονός της εξακολούθησης παροχής υπηρεσίας (λόγω μη έκδοσης πράξης απόλυσης) δεν είναι ικανό να αναβιώσει τον ήδη καταλυθέντα αυτοδικαίως υπαλληλικό δεσμό. Συνεπώς, ο χρόνος που ο υπάλληλος παραμένει στην υπηρεσία και πράγματι παρέχει υπηρεσία έναντι μισθού, μετά τη συμπλήρωση του 67^{ου} έτους της ηλικίας του δεν θεωρείται συντάξιμος και δεν συνυπολογίζεται στη λοιπή συντάξιμη υπηρεσία του. Τέλος, και μεν ο ίδιος Συνταξιοδοτικός Κώδικας ορίζει στην παρ. 1 του άρθρου 14 ότι η υπηρεσία του υπαλλήλου υπολογίζεται μέχρι τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της απόλυσης ή της αποδοχής της παραίτησής του ή μέχρι την ημέρα θανάτου αυτού και ότι αν παρασχέθηκε υπηρεσία και μετά την χρονολογία της εν λόγω δημοσίευσης η υπηρεσία υπολογίζεται μέχρι την ημερομηνία κοινοποίησης των παραπάνω πράξεων και πάντως όχι πέραν από την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευση αυτή, η διάταξη όμως αυτή εφαρμόζεται για τις λοιπές, πλην της αποχώρησης λόγω συμπλήρωσης του 67^{ου} έτους της ηλικίας ή της συμπλήρωσης 35ετούς πραγματικής και συντάξιμης υπηρεσίας, ρητά αναφερόμενες στην ως άνω διάταξη περιπτώσεις λύσης της υπαλληλικής σχέσης με απόλυση, παραίτηση ή θάνατο (πρβλ. Ολομ. Ελ. Συν. 455α/2007, Π Τμ. 2141, 502/2008 κ.ά).

Ορθή απόρριψη αιτήματος αναγνώρισης των επίδικων χρονικών διαστημάτων ενώ λόγω της ρητής διατύπωσης του άρθρου 58 παρ. 1 και 7^α του Σ.Κ. που απαγορεύει την αναγνώριση ως συντάξιμου του χρόνου υπηρεσίας σε θέση του δημοσίου τομέα συνταξιούχου του ίδιου τομέα όταν λαμβάνει σύνταξη και αποδοχές ταυτόχρονα, δεν καταλείπεται πεδίο εφαρμογής της αρχής της τυπικής ασφάλισης. Περαιτέρω, αβάσιμα υποστηρίζει η εκκαλούσα ότι ο μη συνυπολογισμός του ως άνω επίμαχου χρόνου υπηρεσίας αντίκειται στην αρχή του κράτους δικαίου και στην αρχή της αναλογικότητας, καθόσον η σύνταξη που της κανονίστηκε με βάση τον συντάξιμο χρόνο υπηρεσίας της είναι πενιχρή και δεν επαρκεί για την αξιοπρεπή διαβίωσή της, αφού παρέχεται σ' αυτήν η δυνατότητα ν' αναγνωρίσει ως συντάξιμο τον χρόνο αυτό,

επιστρέφοντας, σε μηνιαίες δόσεις που δεν θα υπερβαίνουν το ¼ της κανονιζόμενης σύνταξης, τις ληφθείσες κατά το χρόνο αυτό συντάξεις. Νόμιμη απόρριψη αιτήματος αναγνώρισης χρόνου πέραν της συμπλήρωσης 67^{ου} έτους διότι η εκκαλούσα παρέμεινε κατά τον χρόνο αυτό στην υπηρεσία λαμβάνοντας μεν μισθό αλλά χωρίς ενεργό υπαλληλικό δεσμό, συνεπώς αυτός δεν μπορεί να συνυπολογισθεί στη συντάξιμη υπηρεσία της και τούτο ανεξαρτήτως αφενός από τη συνδρομή ή μη υπαιτιότητας στο πρόσωπό της αναφορικά με την παροχή του επιπλέον αυτού χρόνου υπηρεσίας και αφετέρου του χρόνου έκδοσης της πράξης διαγραφής της από τη δύναμη του νοσοκομείου.

Π 243/2013: έφεση κατά απόρριψης αιτήματος αναπροσαρμογής χορηγίας Προέδρου Κοινότητας. Δέχεται κατά τα αιτηθέντα.

Η χορηγία των προέδρων κοινοτήτων, το μηνιαίο ποσό της οποίας συνίσταται σε τόσα εικοστά πέμπτα των εκάστοτε καταβαλλόμενων μηνιαίως εξόδων παράστασης στον εν ενεργεία πρόεδρο της οικείας κοινότητας όσα είναι τα έτη υπηρεσίας του χορηγιούχου προέδρου, αναπροσαρμόζοταν κάθε έτος μετά από εκείνο του κανονισμού της από την αρμόδια Διεύθυνση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους με βάση τα καταβαλλόμενα έξοδα παράστασης στον εν ενεργεία πρόεδρο της οικείας κοινότητας, τα οποία καθορίζονταν σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 173 παρ. 2 του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (π.δ. 410/1995, Φ.Ε.Κ. Α' 231) και των κατ' εξουσιοδότηση αυτών εκδιδόμενων αποφάσεων του Υπουργού Εσωτερικών, ανάλογα με τα τακτικά έσοδα που πραγματοποιούν οι κοινότητες. Για το έτος δε 1998 (και μέχρι τροποποίησής της) τα έξοδα παράστασης των προέδρων κοινοτήτων καθορίστηκαν με βάση την 23891ΟΛ/14.9.1998 απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης (Φ.Ε.Κ. Β' 1051/12.10.1998). Μετά τη θέσπιση του ν. 2703/1999, μεταβλήθηκε, με το άρθρο 10 παρ. 2 του νόμου αυτού, η βάση αναπροσαρμογής της χορηγίας των προέδρων κοινοτήτων, που ως τότε συνεχόταν με τα καταβαλλόμενα έξοδα παράστασης στον εν ενεργεία πρόεδρο της οικείας κοινότητας, και η αύξησή της συνδέθηκε εφεξής με την ακολουθούμενη κάθε φορά επί των πολιτικών συντάξεων του Δημοσίου μισθολογική πολιτική. Και ναι μεν ο κοινός νομοθέτης δεν κωλύεται από το Σύνταγμα ή άλλη υπερνομοθετικής ισχύος διάταξη να μεταβάλει για το μέλλον κείμενες ουσιαστικές ρυθμίσεις νόμου με τις οποίες ρυθμίζονται ζητήματα αναπροσαρμογής των χορηγιών των προέδρων κοινοτήτων, ούτε η διατήρηση του συστήματος αναπροσαρμογής των χορηγιών που

ήδη απονέμονται αποτελεί δικαίωμα που εμπίπτει στην έννοια της περιουσίας η οποία προστατεύεται με το άρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, ώστε, με τη μεταβολή του συστήματος αυτού για το μέλλον, να παραβιάζεται η ανωτέρω υπερνομοθετικής ισχύος διάταξη (βλ. Ελ. Συν. II Τμ. 1099/2000, 203/2001, 33/2002, 809/2003, καθώς και Σ.τ.Ε. 3739/1999), πλην όμως, κατά το μέρος που με το άρθρο 10 παρ. 2 του ν. 2703/1999 περιορίζεται αναδρομικά από 1.1.1998 η ήδη γεγενημένη και δικαστικά επιδιώξιμη αξίωση των ήδη χορηγιούχων προέδρων κοινοτήτων για αναπροσαρμογή της χορηγίας τους σύμφωνα με τα οριζόμενα στο εδ. β' της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 1518/1985 και στην 23891ΟΛ/14.9.1998 απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης καταλύεται, αφού δεν αποδεικνύεται ότι ο περιορισμός αυτός υπαγορεύθηκε από ειδικούς λόγους γενικότερου δημόσιου συμφέροντος, το αντίστοιχο περιουσιακής φύσεως δικαίωμά τους και αντίκειται κατά τούτο η διάταξη αυτή στο άρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, η οποία είναι για το λόγο αυτό ανίσχυρη και μη εφαρμοστέα (Ολ. Ελ. Συν. 1402/2010, 3437/2009, II Τμ 1917/2010, 605/2007).

Μη νόμιμη απόρριψη αιτήματος διότι, αφενός η πράξη ή η παράλειψη αναπροσαρμογής χορηγίας, αφορά σε αναγνώριση συνταξιοδοτικού δικαιώματος και δε συνιστά πράξη ή παράλειψη του Υπουργού Οικονομικών κατά την εκτέλεση πράξης κανονισμού ή αναπροσαρμογής χορηγίας ώστε να προσβάλλεται με ένσταση ενώπιον του Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, αφετέρου η παραγραφή του άρθρου 61 παρ. 1 το Συνταξιοδοτικού Κώδικα (στο οποίο έχει κωδικοποιηθεί η διάταξη του άρθρου 90 παρ. 5 του ν. 2362/1995), αφορά αξιώσεις από καθυστερούμενες συντάξεις που έχουν ήδη αναγνωρισθεί υπέρ των συνταξιούχων (Ελ. Συν. Ολομ. 3437/2009) και δεν έχει εφαρμογή στη διαδικασία αναγνώρισης ή διάπλασης του συνταξιοδοτικού δικαιώματος κατά τις διατάξεις του άρθρου 66 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα, όπως εν προκειμένω (βλ. σχετ. Ελ. Συν. II Τμ. 2250/2012, 3189/2011).

Δέχεται, δεδομένου όμως, ότι ο εκκαλών ζητεί, με την έφεσή του, την αναπροσαρμογή της χορηγίας του με βάση τα οριζόμενα στο εδ. β' της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 1518/1985 και στην 23891ΟΛ/14.9.1998 απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης μόνο για το από 1.1.1998 έως 31.12.1998 χρονικό διάστημα (και όχι μέχρι 7.4.1999), ενώ για το από 1.1.1999 και

εντεύθεν χρονικό διάστημα με βάση τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 2703/1999, πρέπει να γίνει δεκτή η έφεση αυτή και ν' αναπροσαρμοστεί η χορηγία του μόνο κατά τα αιτηθέντα (Ελ. Συν. Π Τμ. 1917/2010)

Π 306/2013: θάνατος προκύπτει από στοιχεία φακέλου. Απουσία δήλωσης τυχόν νομιμοποιουμένων προς συνέχιση της διακοπείσας δίκης κληρονόμων. Κηρύσσει διακοπείσα τη δίκη. Άρθρα 74,74 ΠΔ 1225/1981.

Π 263/2013: έφεση-αγωγή κατά σιωπηρής απόρριψης αιτήματος αναπροσαρμογής σύνταξης με συνυπολογισμό 176 ευρώ. Απορρίπτει.

Παραδεκτή σώρευση έφεσης-αγωγής κατά τα άρθρα 124επ. ΚΔΔ και 123 του π.δ. 1225/1981, όπως το τελευταίο ισχύει μετά την από 4.7.2006 αντικατάστασή του με το άρθρο 12 παρ. 2 του ν. 3472/2006.

Έννοια συντάξιμου μισθού. Δεν επιτρέπεται να ληφθούν υπόψη για τον κανονισμό ή την αύξησή της παροχές που καταβάλλονται στους εν ενεργεία υπαλλήλους ή λειτουργούς, είτε με μορφή επιδόματος είτε με μορφή εξόδων παράστασης ή κίνησης είτε με οποιαδήποτε άλλη μορφή, παρά μόνο εάν τούτο προβλέπεται από ειδική συνταξιοδοτική διάταξη. Η επίδικη παροχή δεν έχει, όπως παγίως έχει γίνει δεκτό από το Ελεγκτικό Συνέδριο (Ολομ. 1723/2010, Π Τμήμα 2139/2007, 489/2008, 1861/2008, 860/2009), τον χαρακτήρα γενικής προσαύξησης αποδοχών, αφού η παροχή αυτή διαφέρει ως προς το ύψος της ανάλογα με την κατηγορία των υπαλλήλων στους οποίους καταβάλλεται και τα λοιπά επιδόματα και παροχές που λαμβάνουν αυτοί. Συνεπώς, η εν λόγω παροχή, εφόσον δεν έχει χαρακτήρα γενικής προσαύξησης των αποδοχών των υπαλλήλων, δεν αποτελεί συντάξιμη παροχή και δεν λαμβάνεται υπόψη για τον κανονισμό ή αναπροσαρμογή της σύνταξης κατά το άρθρο 9 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα για οποιαδήποτε κατηγορία συνταξιούχων του Δημοσίου, χωρίς τούτο να προσκρούει σε συνταγματικής ή υπερνομοθετικής ισχύος διατάξεις ή αρχές, παρά μόνον όπου και για όσο χρονικό διάστημα προβλέπεται τούτο από τις ειδικές συνταξιοδοτικές διατάξεις των άρθρων 1 του ν. 3029/2002 και 10 παρ. 6 του ν. 3075/2002, οι οποίες έπαυσαν να ισχύουν από 1.1.2004. Άλλωστε, από 1.7.2007 μέρος της παροχής αυτής, ανερχόμενο στο ποσό των 140,80 ευρώ, συνυπολογίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 του ν. 3513/2006 στις συντάξιμες αποδοχές, οι δε συντάξεις όσων έχουν αποχωρήσει από την υπηρεσία μέχρι 30.6.2007 αναπροσαρμόζονται αναλόγως.

Π 258/2013: αίτημα συνταξιούχου προς την Διοίκηση για αναδρομική αναγνώριση χρόνου υπηρεσίας για μισθολογική εξέλιξη. Απορρίπτει ελλείπει δικαιοδοσίας.

Διατάξεις: άρθρο 66 παρ. 1 και 6 του Σ.Κ.

Συνταξιοδοτικές διαφορές, κατά την έννοια του άρθρου 98 παρ. 1 περ. στ' του ισχύοντος Συντάγματος, που μπορούν να αχθούν προς επίλυση με έφεση ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου, γεννούν μόνον οι εκτελεστές πράξεις, αυτές δηλαδή που περιέχουν ουσιαστική κρίση επί συνταξιοδοτικών αιτημάτων, οι οποίες εκδίδονται κατά τη διαδικασία και το στάδιο κανονισμού συντάξεων ή ανακαθορισμού ή αναπροσαρμογής των κανονισμένων συντάξεων από τα αρμόδια κατά νόμο συνταξιοδοτικά όργανα της Διοίκησης. Κατά συνέπεια, δεν προσβάλλονται παραδεκτώς ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου πράξεις που εκδίδονται από άλλα όργανα της Διοίκησης, με τις οποίες αυτά δεν αποφαινόνται κατά τρόπο δεσμευτικό επί συνταξιοδοτικών αιτημάτων, καθόσον η προσβολή τέτοιων πράξεων δεν γεννά συνταξιοδοτική διαφορά υπαγόμενη στη δικαιοδοσία του Ελεγκτικού Συνεδρίου (βλ. Π Τμ. Ελ. Συν. 3473/2011).

Έλλειψη δικαιοδοσίας για διαφορά που απορρέει από την έκδοση αρνητικής απάντησης της Διοίκησης επί αιτήματος συνταξιούχου δικαστικού υπαλλήλου για μισθολογική εξέλιξή του, κατά τις διατάξεις του ν. 2470/1997, με κατάταξή του αναδρομικά - κατά το χρόνο κατά τον οποίο ήταν εν ενεργεία δικαστικός υπάλληλος - σε ανώτερο μισθολογικό κλιμάκιο, κατόπιν συνυπολογισμού του πλασματικού χρόνου υπηρεσίας του σε προβληματική περιοχή, η οποία δεν συνιστά συνταξιοδοτική διαφορά.

Έλλειψη δυνατότητας αναπομπής: σύμφωνα με το άρθρο 12 παρ. 2 ΚΔΔ (σε συνδυασμό με άρθρο 123 ΠΔ1225/1981, όπως αυτό αντικαταστάθηκε και ισχύει από 4.7.2006 με το άρθρο 12 παρ. 2 του ν. 3472/2006), το ένδικο βοήθημα ή μέσο παραπέμπεται από το Ελεγκτικό Συνέδριο στο αρμόδιο προς εκδίκασή του διοικητικό δικαστήριο μόνο όταν αυτό ασκείται το πρώτον ενώπιόν του και διαπιστώνεται ότι δεν έχει δικαιοδοσία για την εκδίκασή του και όχι όταν τούτο έχει παραπεμφθεί κατ' εφαρμογή της ίδιας ως άνω διάταξης του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας ενώπιόν του ως αρμοδίου δικαστηρίου, αφού επί σύγκρουσης δικαιοδοσιών μεταξύ του Ελεγκτικού Συνεδρίου και των άλλων δικαστηρίων, αρμόδιο για την άρση αυτής είναι, σύμφωνα με το άρθρο 100 παρ.1 στοιχ. δ' του Συντάγματος, το Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο (βλ. Ολ. Ελ. Συν. 1160/2007). Απορρίπτει.

Π 254/2013: έλλειψη κοινοποίησης δικογράφου εφέσεως στον αντίδικο. Απαράδεκτη η συζήτηση. Άρθρο 51 ΠΔ 774/1980: Το ως άνω άρθρο, μετά την τροποποίησή του, ρυθμίζει πλέον μόνο την περίπτωση της μη έγκαιρης κατάθεσης στο Ελεγκτικό Συνέδριο του ανωτέρω αποδεικτικού κοινοποίησης, για την οποία και προβλέπει ρητά συνέπειες, οι οποίες συνίστανται στο απαράδεκτο της συζήτησης της έφεσης. Για την παράλειψη κοινοποίησης ή τη μη έγκαιρη κοινοποίηση στον ίδιο τον αντίδικο αντιγράφου της ασηκηθείσας έφεσης, όπως άλλωστε και των λοιπών ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου απευθυνόμενων ενδίκων μέσων, δεν προβλέπεται καμία συνέπεια, παρόλο που η εν λόγω υποχρέωση κοινοποίησης εντός εξαμήνου από την περιέλευση του δικογράφου στο Ελεγκτικό Συνέδριο εξακολουθεί ρητά να υφίσταται. Όμως ο νομοθέτης, μέσω ακριβώς της αντικατάστασης της διάταξης της παρ. 2 του άρθρου 51 του π.δ. 774/1980 με την παράγραφο 9 του άρθρου 58 του ν. 3160/2003 και την απόλειψη, από το γράμμα αυτής, της συνέπειας της αυτοδίκαιης κατάργησης της δίκης, εξέφρασε τη βούλησή του για την εφεξής εν γένει και σε κάθε περίπτωση άρση από τις διατάξεις του ανωτέρω άρθρου 51 της προϋφιστάμενης εξαιρετικά αυστηρής συνέπειας και ουσιαστικά κύρωσης σε βάρος του προσφεύγοντος ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου διαδίκου, την οποία συνιστά η αυτοδίκαιη κατάργηση της δίκης. Για το λόγο αυτό δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι, και μετά την τροποποίηση του άρθρου αυτού, η εν λόγω παράλειψη κοινοποίησης ή μη έγκαιρη κοινοποίηση στον αντίδικο συνεπάγονται, όπως και προηγουμένως, την κατάργηση της δίκης. Αντίθετα, ελλείπει ρητής ρύθμισης και σε συνδυασμό με τη βούληση του νομοθέτη, όπως αυτή εκφράστηκε μέσα από τη διατύπωση της παραγράφου 9 του άρθρου 58 του ν. 3160/2003, πρέπει να γίνει δεκτό ότι πλέον και η ίδια η κοινοποίηση στον αντίδικο εντός του ανωτέρω εξαμήνου αντιγράφου της κατατεθείσας αίτησης αναίρεσης αποτελεί απαραίτητο διαδικαστικό τύπο για τη συζήτησή της. Κατά συνέπεια και η παράλειψη της κοινοποίησης αυτής ή η εκπρόθεσμη κοινοποίηση δημιουργούν απαράδεκτο για τη συζήτηση, που εξετάζεται αυτεπάγγελτα από το Δικαστήριο, αφού πρόκειται για ζήτημα που αφορά την πρόοδο της δίκης. Η ερμηνευτική αυτή εκδοχή εναρμονίζεται απόλυτα με το γράμμα και το πνεύμα του εν λόγω άρθρου 51, όπως μετά την τροποποίησή του ισχύει, η οποία άλλωστε, όπως προαναφέρθηκε, απέβλεψε κυρίως στην άρση της αδικαιολόγητα αυστηρής και «κυρωτικής» συνέπειας της αυτοδίκαιης κατάργησης της δίκης. Περαιτέρω, η ίδια αυτή ερμηνευτική εκδοχή δεν εκθέτει σε κίνδυνο τα έννομα συμφέροντα του εφεσιβλήτου, καθόσον δεν είναι

δυνατή η εκδίκαση της υπόθεσης πριν από την κατάθεση στο Δικαστήριο αποδεικτικού κοινοποίησης σ' αυτόν του δικογράφου της ασκηθείσας έφεσης και την αποδεδειγμένη ενημέρωσή του. Ούτε, άλλωστε, εξαρτά την πορεία της δίκης αποκλειστικά και μόνο από την επιμέλεια του εκκαλούντος, δεδομένου ότι σε περίπτωση αδράνειάς του παραμένει πάντοτε η δυνατότητα της κοινοποίησης του δικογράφου της έφεσης στον αντίδικο με πρωτοβουλία της Γραμματείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, κατ' εφαρμογή του κανόνα της εξ επαγγέλματος μέριμνας του Δικαστηρίου για την πρόοδο της δίκης (άρθρο 25 ΠΔ.1225/1981), και η με τον τρόπο αυτό εκδίκαση και περαίωση της υπόθεσης (βλ. σχετ. Ολ. Ελ. Συν. 3099/2010, ΙΙ Τμ. Ελ. Συν. 1319/2011).

Π 262/2013: αναγνωριστική αποζημιωτική αγωγή για αναπροσαρμογή σύνταξης πρώην δικαστικού λειτουργού πέραν της τριετίας. Απόφαση Ολομέλειας για τριετία δεν διακόπτει αιτιώδη σύνδεσμο. Δέχεται.

Αίτημα επιδίκασης τόκων: δέχεται διότι εφόσον αφενός μεν δεν διακρίνει ο νόμος μεταξύ καταψηφιστικής και αναγνωριστικής αγωγής, αφετέρου δε και με την αναγνωριστική αγωγή παρέχεται ισότιμη προστασία, διακόπτεται η παραγραφή της σχετικής αξίωσης και τέμνεται η διαφορά με δύναμη δεδουλευμένου, οφείλονται τόκοι και επί των αναγνωριζόμενων, κατόπιν άσκησης αναγνωριστικής αγωγής, χρηματικών απαιτήσεων κατά του Δημοσίου (ΑΕΔ 7/2011).

Π 255/2013: αποζημιωτική αγωγή δικαστικού λειτουργού για συνυπολογισμό πάγιας αποζημίωσης για το πέραν της τριετίας χρονικό διάστημα. Προηγήθηκε απόφαση ΙΙ Τμήματος που έκανε δεκτή ασκηθείσα επί έφεση κατά της απόρριψης αιτήματος αναπροσαρμογής με χρόνο έναρξης καταβολής τον χρόνο ισχύος του νόμου περί πάγιας αποζημίωσης και απόφαση της Ολομέλειας που περιόρισε τα χρονικά αποτελέσματα της ως άνω αποφάσεως σε τρία έτη από την έκδοση της απόφασης του Τμήματος. Δέχεται αγωγή.

Διατάξεις: 105 ΕισΝΑΚ, 60 παρ. 1 ΚΠΣΣ, άρθρο 2 παρ. 6 του ν. 2521/1997.

Κρίση περί της παρανομίας προ ΚΔΔ: Σε κάθε περίπτωση πάντως, για το παραδεκτό τουλάχιστον των αποζημιωτικών αγωγών που είχαν ασκηθεί μέχρι τις 4.7.2006 - ημερομηνία κατά την οποία αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 του ν. 3472/2006 το άρθρο 123 του π.δ. 1225/1981, το οποίο πλέον προβλέπει την ανάλογη εφαρμογή συμπληρωματικά προς την υφιστάμενη δικονομία του Ελεγκτικού Συνεδρίου (π.δ. 1225/1981) των διατάξεων του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999), και

όχι εκείνων του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, στις οποίες γινόταν μέχρι την ημερομηνία αυτή (4.7.2006) παραπομπή με την ως άνω διάταξη (βλ. και Π Τμ. 2666/2006, 584/2007) - το παράνομο της πράξης ή παράλειψης του συνταξιοδοτικού οργάνου απαιτείται να έχει προηγουμένως διαγνωσθεί κατά την οριζόμενη στο άρθρο 66 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα διαδικασία, στο πλαίσιο δηλαδή ένστασης ενώπιον της Επιτροπής Ελέγχου Πράξεων Κανονισμού Συντάξεων ή έφεσης ενώπιον του αρμοδίου Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου ή ενδεχομένως αναίρεσης ενώπιον της Ολομέλειας του Δικαστηρίου αυτού, αφού μόνο με τη διαδικασία αυτή μπορεί να εξετασθεί η νομιμότητα των πράξεων ή παραλείψεων της συνταξιοδοτικής διοίκησης, αποκλεισμένης της εξέτασής τους, έστω και παρεμπιπτόντως, με οποιαδήποτε άλλη διαδικασία (βλ. και Ολ. Ελ. Συν. 2405/2005). Από αυτά παρέπεται ότι, όταν διαγνωσθεί κατά την οριζόμενη στο άρθρο 66 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα διαδικασία ότι τα συνταξιοδοτικά όργανα του Δημοσίου παρά το νόμο (εσφαλμένως) προσδιόρισαν (διέπλασαν) το συνταξιοδοτικό δικαίωμα του συνταξιούχου και προσδιορισθεί τούτο εκ νέου κατ' ορθή ερμηνεία και εφαρμογή των σχετικών διατάξεων με τον κανονισμό ή την αναπροσαρμογή της σύνταξης στο προσήκον ύψος, πλην όμως, λόγω του κατά το άρθρο 60 παρ. 1 του ίδιου ως άνω Κώδικα χρονικού περιορισμού στην αναδρομική καταβολή συντάξεων, η καταβολή της αυξημένης σύνταξης, που προκύπτει από την ως άνω διάπλαση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος δεν ανατρέξει σε χρονικό διάστημα πέραν της τριετίας, συντρέχει η κατά το άρθρο 105 Εισ.Ν.Α.Κ. απαιτούμενη προϋπόθεση της ύπαρξης παρανομίας των συνταξιοδοτικών οργάνων του Δημοσίου για τη θεμελίωση ευθύνης αυτού προς αποκατάσταση της ζημίας, που υπέστη ο συνταξιούχος από τη στέρηση των αυξημένων συνταξιοδοτικών παροχών, που edικαιούτο για το πέραν της τριετίας αυτό χρονικό διάστημα.

Αιτιώδης σύνδεσμος: αυτός δεν διεκόπη με την έκδοση (δημοσίευση) της 153/2004 απόφαση της Ολομέλειας, η οποία περιόρισε τα χρονικά αποτελέσματα της εκδοθείσης απόφασης του Τμήματος που είχε δικαιώσει τον ενάγοντα επί εφέσεως, καθόσον επήλθαν έννομες συνέπειες βλαπτικές για τα συμφέροντά του, οι οποίες δεν ήρθησαν πλήρως με την προαναφερόμενη απόφαση. Τούτο δε, διότι ο ενάγων απώλεσε για το από 1.1.1997 μέχρι 1.1.1998 χρονικό διάστημα διαφορές σύνταξης, τις οποίες θα ελάμβανε εάν δεν είχε μεσολαβήσει η παράνομη αυτή άρνηση των οργάνων του εναγομένου, που εκδηλώθηκε με την 415136/97/1.3.1999 πράξη της 42^{ης} Διεύθυνσης του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, να αναπροσαρμόσουν (εξαρχής)

τη σύνταξή του με το συνυπολογισμό στις συντάξιμες αποδοχές του και της πάγιας αποζημίωσης, που προβλέπεται στο άρθρο 2 παρ. 6 του ν. 2521/1997.

Έναρξη παραγραφής κατά το άρθρο 90 παρ. 1 του ν. 2362/1995: στο τέλος του έτους, εντός του οποίου εκδόθηκε (δημοσιεύθηκε) η 153/2004 απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με την οποία περιορίστηκαν στο από 1.1.1998 και εντεύθεν χρονικό διάστημα τα οικονομικά αποτελέσματα της κατ' αύξηση αναπροσαρμοσθείσας με την 74/2001 απόφαση του II Τμήματος σύνταξής του ενάγοντος.

II 251/2013: ευθεία αγωγή για καταβολή οικογενειακής παροχής.

Παραδεκτό συζήτησης. Νόμιμη κλήτευση ως αγνώστου διαμονής καθώς ενόψει της μη νομιμοποίησης της υπογράφουσας το δικόγραφο της αγωγής δικηγόρου, - η οποία δεν είχε νομιμοποιηθεί ούτε στην ενώπιον του Διοικητικού Δικαστηρίου συζήτηση της υπόθεσης – που συνεπάγεται και τη μη νομιμοποίησή της, κατά το άρθρο 18 παρ. 3 ΠΔ 1225/1981 ως αντικλήτου (βλ. Ελ. Συν. Ολομ. 1842/2007, 1540, 1500/2001, II Τμ. 2110/2011, 3451, 1834, 1021, 854/2009, 313/2008, 848/2007), νόμιμα η ενάγουσα κλητεύθηκε ως αγνώστου διαμονής, (άρθρο 41 παρ. 2 του π.δ. 1225/1981), αφού δεν υπάρχει αντίκλητος.

Απορρίπτει λόγω ακυρότητας δικογράφου ελλείπει νομιμοποίησης υπογράφοντος δικηγόρου (άρθρα 16, 17, 18 παρ.3, 21,22 ΠΔ 1225/1981).

II 250/2013: ευθεία αγωγή για καταβολή οικογενειακής παροχής. Δεκτή εν μέρει.

Έλλειψη δικαιοδοσίας κατά το μέρος που αφορά το πριν από τη συνταξιοδότησή της ενάγουσας χρονικό διάστημα. Διαφορά ουσίας αρμοδιότητας διοικητικών δικαστηρίων. Έλλειψη δυνατότητας αναπομπής. Απορρίπτει.

Αίτημα για έντοκη καταβολή από το τέλος κάθε μήνα αφότου κατέστη απαιτητό και ληξιπρόθεσμο έκαστο επιμέρους ποσό οικογενειακής παροχής. Απορρίπτει. Νομιμοτόκως από την επίδοση της αγωγής της στο καθ' ου, σύμφωνα με το άρθρο 21 του Δ/τος της 26.6/10.7.1944 «περί Κώδικος Δικών του Δημοσίου», το οποίο εφαρμόζεται αναλόγως και στο Ι.Κ.Α. – Ε.Τ.Α.Μ. (βλ. άρθρα 19 παρ. 1 του α.ν. 1846/1951, 5 του ν. 3210/1955 και 21 παρ. 9 του ν. 1902/1990) και χωρίς τούτο να κωλύεται από τη διάταξη του άρθρου 60 παρ. 1 εδαφ. β' του Συνταξιοδοτικού Κώδικα, το οποίο εφαρμόζεται αναλόγως και επί των συνταξιούχων του ειδικού συνταξιοδοτικού καθεστώτος του ν. 3163/1955, αφού, ανεξάρτητα από τη φύση της

ως συνταξιοδοτικού περιεχομένου αξίωσης, πρόκειται για χρηματική απαίτηση που επιδιώκεται να ικανοποιηθεί με την άσκηση του ενδίκου βοηθήματος της αγωγής (βλ. σχετ. Ελ.Συν. Ολομ. 513/2009, 27/2008, ΙΙ Τμ. 2504/2011).

Αίτημα να κηρυχθεί η παρούσα απόφαση προσωρινώς εκτελεστή. Απορρίπτει ως άνευ αντικειμένου, αφού, κατ' άρθρο 91 του π.δ. 1225/1981, οι οριστικές αποφάσεις των Τμημάτων του Ελεγκτικού Συνεδρίου είναι τελεσίδικες και άρα αποτελούν, σύμφωνα με το άρθρο 199 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (και το άρθρο 904 του Κ.Πολ.Δ., στο οποίο αυτό παραπέμπει), που εφαρμόζεται αναλόγως και στην προκειμένη περίπτωση, κατά το άρθρο 123 του π.δ. 1225/1981 (όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 παρ. 2 του ν. 3472/2006 και ισχύει από 4.7.2006), τίτλο εκτελεστό, βάσει του οποίου μπορεί να χωρήσει αναγκαστική εκτέλεση, εν όψει του καταληφιστικού χαρακτήρα της αγωγής (βλ. ΙΙ Τμ. Ελ. Συν. 520, 139, 2504/2011, 1982/2010, 818/2008).

Π 249/2013: ευθεία αγωγή για καταβολή οικογενειακής παροχής συνταξιούχων Θεραπευτηρίου «Ευαγγελισμός». Απορρίπτει ελλείπει παθητικής νομιμοποίησης.

Διατάξεις: άρθρο 8 παρ. 1 ΠΔ 1225/1981, ερμηνευόμενες σε συνδυασμό τόσο με τις διατάξεις των άρθρων 215 επ. του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, οι οποίες εφαρμόζονταν συμπληρωματικώς προς αυτές της Δικονομίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου (π.δ. 1225/1981) ως τις 3.7.2006, όσο και με τις διατάξεις των άρθρων 71 παρ. 1 και 72 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, που κυρώθηκε με το ν. 2717/1999 και εφαρμόζεται από 4.7.2006 συμπληρωματικώς προς τη Δικονομία του Ελεγκτικού Συνεδρίου (βλ. άρθρο 123 του π.δ. 1225/1981, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 παρ. 2 του ν. 3472/2006):

Η ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου ασκούμενη αγωγή στρέφεται κατά του Δημοσίου ή του νομικού προσώπου, που είναι υπόχρεο για την ικανοποίηση της ένδικης χρηματικής αξίωσης και το δικαστήριο δεσμεύεται από το περιεχόμενο του δικογράφου της ενώπιόν του ασκηθείσας αγωγής ως προς το πρόσωπο του εναγομένου, μη δυνάμενο να μεταβάλει τούτο ή να καταστήσει διάδικο (εναγόμενο) και έτερο πρόσωπο, κατά του οποίου δεν στρέφεται ρητά η αγωγή ή από το οποίο κατ' εκτίμηση του οικείου δικογράφου δεν επιδιώκεται η ικανοποίηση της ένδικης αξίωσης (Ελ. Συν. Ολομ. 216/2008). Συνεπώς, αγωγή συνταξιούχου με περιεχόμενο την αναγνώριση υποχρέωσης καταβολής της οικογενειακής παροχής που παρά το νόμο δεν έλαβε με τη σύνταξή του, κατά το μέρος που στρέφεται κατά τρίτου προσώπου,

μη υπόχρεου για την ικανοποίηση της ένδικης χρηματικής αξίωσης, είναι απορριπτέα ως απαράδεκτη για έλλειψη παθητικής νομιμοποίησης αυτού, που εξετάζεται αυτεπάγγελα από το Δικαστήριο (II Τμ. 327/2012, 1267, 1959/2008).

Ειδικότερα για Θεραπευτήριο «Ευαγγελισμός»: σύμφωνα με το άρθρο 8 Ν. 2703/1999 (Φ.Ε.Κ. Α΄ 194) το Ταμείο Ασφάλισης Προσωπικού Θεραπευτηρίου «ο Ευαγγελισμός» (Τ.Α.Π.Θ.Ε.) καταργήθηκε από 1.6.1999, το Δημόσιο ανέλαβε τις τυχόν υποχρεώσεις και απαιτήσεις του ως καθολικός διάδοχός του, οι συντάξεις των συνταξιούχων του από την ως άνω ημερομηνία (1.6.1999) βαρύνουν το Δημόσιο, καταβάλλονται από αυτό και διέπονται από τις ισχύουσες κάθε φορά για τους δημόσιους πολιτικούς υπαλλήλους διατάξεις του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (Ελ. Συν. II Τμ. 3505/2011), ενώ το μόνιμο προσωπικό του που είναι ασφαλισμένο στο καταργούμενο Ταμείο, από την ως άνω ημερομηνία έχει υπαχθεί αυτοδίκαια στη συνταξιοδοτική προστασία του Δημοσίου, ανεξαρτήτως εάν φορέας κύριας ασφάλισής του είναι το Δημόσιο ή το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (βλ. και διάταξη του άρθρου 10 παρ. 6 του ν. 2747/1999, ΦΕΚ Α΄ 226).

II 248/2013: ευθεία αγωγή για καταβολή οικογενειακής παροχής.

Έλλειψη δικαιοδοσίας κατά το μέρος που αφορά το πριν από τη συνταξιοδότησή της ενάγουσα χρονικό διάστημα. Διαφορά ουσίας αρμοδιότητας διοικητικών δικαστηρίων. Έλλειψη δυνατότητας αναπομπής. Απορρίπτεται.

Έλλειψη παθητικής νομιμοποίησης Υπουργού Εθνικής Παιδείας δεδομένου ότι η ενάγουσα είναι πρώην εκπαιδευτική λειτουργός της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και από 8.7.2000 συνταξιούχος του Ελληνικού Δημοσίου, το οποίο εκπροσωπείται νομίμως από τον Υπουργό Οικονομικών.

Ικανοποίηση αιτήματος λόγω καταβολής. Απορρίπτεται αγωγή ως ουσία αβάσιμη (βλ. και Ελ. Συν. II Τμ. 2477/2010).

Αίτημα καταβολής τόκων απορρίπτεται διότι αυτό εισάγεται ως παρεπόμενο του αγωγικού αιτήματος και επομένως, μετά την απόρριψη του κυρίου αιτήματος της αγωγής και της μη επιδίκασης του κεφαλαίου αυτής, δεν οφείλονται και άρα δεν συνυπολογίζονται τόκοι επ' αυτού, δηλαδή επί ανυπάρχοντος κεφαλαίου (Ελ. Συν. II Τμ. 2100/2011, 1981/2010, III Τμ. 952/2008).

II 244/2013: αποζημιωτική αγωγή για καταβολή επιδόματος εξομάλυνσης. Απορρίπτεται.

Η προβλεπόμενη από το άρθρο 14 του ν. 3016/2002 ειδική παροχή, με την οποία επιδιώκεται η εξομάλυνση των μισθολογικών παροχών των υπαλλήλων του Δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου υπέρ των χαμηλόμισθων υπαλλήλων, οι οποίοι δεν λαμβάνουν πρόσθετες μισθολογικές παροχές, ανεξάρτητα από την επέκταση της χορήγησής της σε πολλές κατηγορίες υπαλλήλων, δεν έχει, όπως παγίως έχει γίνει δεκτό από το Ελεγκτικό Συνέδριο (Ολομ. 1723/2010, ΙΙ Τμήμα 2139/2007, 489/2008, 1861/2008, 860/2009), τον χαρακτήρα γενικής προσαύξησης των αποδοχών τους, αφού η παροχή αυτή διαφέρει ως προς το ύψος της ανάλογα με την κατηγορία των υπαλλήλων στους οποίους καταβάλλεται και τα λοιπά επιδόματα και παροχές που λαμβάνουν αυτοί. Ειδικότερα δε ως προς του υπαλλήλους των Ο.Τ.Α. η χορήγηση της εν λόγω παροχής εξαρτήθηκε από τις δυνατότητες του προϋπολογισμού κάθε Ο.Τ.Α.(βλ. άρθρο 14 παρ. 3 ν. 3016/2002). Συνεπώς, η εν λόγω παροχή, εφόσον δεν έχει χαρακτήρα γενικής προσαύξησης των αποδοχών των υπαλλήλων, δεν αποτελεί συντάξιμη παροχή και δεν λαμβάνεται υπόψη για τον κανονισμό ή αναπροσαρμογή της σύνταξης κατά τα άρθρα 4 του ν.δ/τος 1827/1942 και 9 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα για οποιαδήποτε κατηγορία συνταξιούχων του Δημοσίου, χωρίς τούτο να προσκρούει σε συνταγματικής ή υπερνομοθετικής ισχύος διατάξεις ή αρχές, παρά μόνον όπου και για όσο χρονικό διάστημα προβλέπεται τούτο από τις ειδικές συνταξιοδοτικές διατάξεις των άρθρων 1 του ν. 3029/2002 και 10 παρ. 6 του ν. 3075/2002, οι οποίες έπαυσαν να ισχύουν από 1.1.2004. Τέλος, σύμφωνα με τις ειδικές συνταξιοδοτικές διατάξεις των άρθρων 2 και 6 του ν. 3513/2006, από 1.7.2007, ποσό 140,80 ευρώ συνυπολογίζεται στις συντάξιμες αποδοχές, μεταξύ άλλων, των πολιτικών, δημοτικών και κοινοτικών συνταξιούχων, καταβάλλεται δε σ' αυτούς τμηματικά, κατά το ένα τέταρτο ($\frac{1}{4}$) αυτού ετησίως, με ημερομηνία έναρξης καταβολής την 1.7.2007.

Π 235/2013: ευθεία αγωγή για καταβολή οικογενειακής παροχής.

Αντίκλητος εκ του νόμου, για τις κοινοποιήσεις που αφορούν τη δίκη στην οποία παρίσταται, θεωρείται και ο πληρεξούσιος δικηγόρος του διαδίκου, προς τον οποίο έχει παρασχεθεί από το διάδικο πληρεξουσιότητα, σύμφωνα με τις προαναφερθείσες διατάξεις του άρθρου 17 του π.δ/τος 1225/1981. Εξάλλου, στην περίπτωση που δεν είναι νόμιμη η επίδοση της κλήσης για παράσταση κατά τη συζήτηση στον ίδιο το διάδικο, τότε είναι έγκυρη η επίδοση στον αντίκλητό του, εφόσον αυτή έχει γίνει

νόμιμα, με την προϋπόθεση ότι αυτός έχει διορισθεί νομίμως ως αντίκλητος. Δεν είναι νόμιμος ο διορισμός αντικλήτου, όταν έχει διορισθεί με δικόγραφο που υπογράφει δικηγόρος, στον οποίο δεν έχει παρασχεθεί πληρεξουσιότητα, κατά τα προεκτεθέντα, μέχρι την πρώτη, παραδεκτώς διεξαχθείσα, συζήτηση στο ακροατήριο, ανεξαρτήτως αν ως αντίκλητος ορίστηκε ο ίδιος ο δικηγόρος που υπέγραψε το δικόγραφο και δεν νομιμοποιήθηκε στη συνέχεια ή τρίτο πρόσωπο. (βλ. Αποφάσεις Ολομ. Ελ. Συν. 2063/2008, 1842, 463α, 355/2007, ΙΙ Τμ. 2876/2010, 1021/2009, 2799, 2812, 2493, 2480, 1853, 313/2008, 1479/2007, 45/2006, 1371, 825/2005 κ.α.).

Απορρίπτει ως απαράδεκτη την αγωγή λόγω έλλειψης νομιμοποίησης υπογράφοντος.